

1 ponedjeljak, 21.08.2006.

2 [Otvorena sjednica]

3 [Optuženik je ušao u sudnicu]

4 ... Početak u 14.15h

5 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prijevod] Međunarodni krivični sud za bivšu
6 Jugoslaviju otvara zasjedanje.

7 Izvolite sjesti.

8 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Dobar dan svima. Siguran sam da ste
9 iznenađeni što smo zamolili svjedoka da izađe.

10 Molim da pređemo na privatnu sjednicu.

11 [Poluzatvorena sjednica]

12 (redigirano)

13 (redigirano)

14 (redigirano)

15 (redigirano)

16 (redigirano)

17 (redigirano)

18 (redigirano)

19 (redigirano)

20 (redigirano)

21 (redigirano)

22 (redigirano)

23 (redigirano)

24 (redigirano)

25 (redigirano)

26 (redigirano)

27

28

29

30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Strane 6788-6791 redigirane. Poluzatvorena sjednica.

ponedjeljak, 21.08.2006.

Predmet br. IT-95-11-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 (redigirano)
2 (redigirano)
3 (redigirano)
4 (redigirano)
5 (redigirano)
6 (redigirano)
7 (redigirano)
8 (redigirano)
9 (redigirano)
10 (redigirano)
11 (redigirano)
12 (redigirano)
13 (redigirano)
14 (redigirano)
15 (redigirano)

16 [Otvorena sjednica]

17 TAJNICA: [simultani prijevod] Časni Sude, ponovno smo na otvorenoj
18 sjednici.

19 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala Vam.

20 Molim da se svjedok uvede u sudnicu.

21 [Svjedok je ušao u sudnicu]

22 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Dobar dan, svjedoče. Prije nego što
23 počnemo, dozvolite da Vas podsjetim da Vas i dalje obavezuje zakletva, odnosno
24 izjava koju ste dali prvog dana kada ste se pojavili na Sudu, kada ste rekli da
25 ćete govoriti istinu, cijelu istinu i ništa osim istine.

26

27

28

29

30

1 SVJEDOK: Razumijem, časni Sude.

2 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala Vam.

3 Pod dva, dozvolite da se izvinim što sam Vas zamolio da izađete iz
4 sudnice. Imali smo neka logistička pitanja kojima smo se morali pozabaviti, a
5 što je moralo da se uradi bez prisustva svjedoka u sudnici. Hvala na
6 razumijevanju.

7 Gospodine Milovančeviću, Vi još uvijek radite sa svjedokom. Svjedok je
8 Vaš. Izvolite.

9 G. MILOVANČEVIĆ: Hvala, časni Sude.

10 SVJEDOK: SVJEDOK MM-096 [nastavak]

11 Ispituje g. Milovančević: [nastavak]

12 P: Gospodine svedoče, dobar dan.

13 O: Dobar dan.

14 P: Mi nastavljamo danas Vaše glavno ispitivanje. Podsetiću Vas da mere
15 zaštite koje su određene od strane Sudskog veća i dalje postoje. Molim Vas,
16 dakle, da ne pominjete funkciju koju ste obavljali kada smo na javnoj sednici.
17 Kad bude bilo potrebe mi ćemo uvek preći na privatnu sednicu tamo gde se iznose
18 podaci koji bi Vas mogli identifikovati.

19 Takođe Vas još jednom... takođe Vam još jednom skrećem pažnju na nešto
20 što i mene obavezuje, a naime da u... između mojih pitanja i Vaših odgovora
21 pravimo pauze kako bi prevodioci mogli da rade svoj posao. Hvala Vam unapred.

22 Na kraju posljednjeg dana Vašeg ispitivanja, u petak, govorili smo...
23 došli smo do jedne teme koje se odnosi na situaciju u Drnišu i o otkazivanju

24

25

26

27

28

29

30

1 poslušnosti pripadnika te stanice milicije. Molim Vas, da bismo nastavili sa tom
2 temom, još jednom nam samo kratko recite šta je bio razlog za otkazivanje
3 poslušnosti.

4 O: Poslušnost je... poslušnost su otkazali pripadnici Stanice javne
5 sigurnosti Drniš, zbog toga što su te večeri dobili naredbu da razbiju, vojno
6 gledajući, policijski sa oružjem, razbiju barikade koje su se nalazile u mjestu
7 na granici između opštine Knin i opštine Drniš. Takav je prvi bio zadatak. Isti
8 su otkazali poslušnost, govoreći da oni neće na takav način i u toku noći
9 rješavati problem, jer bi ta... izvršenje tog zadatka moglo da izazove velike
10 ljudske žrtve, da se zadatak mogao mnogo jednostavnije riješiti po danu i na
11 miran način pregovorima i razgovorima, bez prolijevanja krvi. Jer samo
12 prolijevanje krvi dovelo bi do pogoršanja situacije na širem području, što bi se
13 odrazilo na ukupnu situaciju.

14 P: Hvala Vam.

15 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, za Vašu lakšu orijentaciju, u atlasu koji
16 svi mi ovde u sudnici imamo, Drniš se nalazi na strani 25 u kvadrantu E3, dakle
17 pri samom dnu sa desne strane, ove 25. strane atlasa, ispod Knina.

18 P: Kada smo... kada sam već časnom Sudu ukazao gde se Drniš nalazi na
19 mapi, možete li nam reći koliko je Drniš udaljen od Knina, svedoče?

20 O: Pa, Drniš je udaljen otprilike oko 25 kilometara, udaljenost između
21 Knina i Drniša je oko 25 kilometara.

22 P: Podsetite nas još jednom kakav je bio sastav stanice milicije u
23 Drnišu što se nacionalne pripadnosti milicionera tiče.

24 O: Kol'ko je meni poznato, iako nisam upućen u detalje jer nisam
25
26
27
28
29
30

1 direktno tu radio, ali kol'ko mi je poznato, bilo je otprilike odnos između Srba
2 i hr... srps... milicionera srpske i hrvatske nacionalnosti izjednačen otprilike
3 i bilo je nešto malo Muslimana.

4 P: Kada ste u Vašem odgovoru objasnili da su milicioneri odbili da
5 postupe po naredbi da se oružjem, dakle vatrenim oružjem, uklone barikade,
6 možete li nam reći ko je dao takvu naredbu?

7 O: Kol'ko sam kasnije čuo od većine zaposlenih u Stanici javne
8 sigurnosti Drniš, kao i od... iz navoda iz štampe, takvu naredbu je izdao
9 sekretar SUP-a Ante Bujas.

10 P: Podsetite nas još jednom kog SUP-a je bio sekretar gospodin Ante
11 Bujas.

12 O: Ante Bujas je bio sekretar SUP-a Šibenik, a to znači da je bio
13 neposredni rukovodilac i Stanici javne sigurnosti Knin i Stanici javne
14 sigurnosti Drniš.

15 P: I još jedno pitanje vezano za ovu temu, za ovaj događaj: kažete
16 stanica javne sigurnosti Drniš je bila mešovita po nacionalnoj pripadnosti
17 milicionera. Možete li nam reći ko je odbio da sprovede naredbu, da li
18 milicioneri jedne nacije? Kakva je tu situacija?

19 O: Naredbu za sprovođenje ove akcije odbili su svi zaposleni, osim
20 načelnika stanice javne sigurnosti, znači, bez obzira na naciju, i Srbi i Hrvati
21 i Musliman. A pored aktivnih radnika, tu večer su bili po...pozvani rezervisti
22 sa područja opštine Drniš, koji su bili raspoređeni u stanicu javne sigurnosti
23 kao rezervni milicioneri. I oni su isto odbili naredbu da sa oružjem idu na
24 barikadu, razbijanje te barikade. Znači, svi osim načelnika i jednog ili dvojice
25 još ukupno radnika te stanice u Drnišu.

26

27

28

29

30

1 P: Hvala Vam. Možete li nas podsetiti još jednom na datum ili makar
2 period vremen...vremena kada je to bilo?

3 O: Taj događaj u Drnišu, kol'ko se ja sjećam, bio je negdje oko 20. do
4 22.08.1990. godine.

5 P: Osim situacije koju ste opisali u Kninu i ovoga slučaja sa Drnišom,
6 da li imate saznanje da je bilo eventualno takvih sit... pokušaja i na nekim
7 drugim pravcima?

8 O: Kasnije sam čuo informaciju da je iz pravca Sinja prema Kninu također
9 bila planirana i pokušana... pokušano izvođenje akcije uklanjanja barikada koje
10 su se nalazile na tom pravcu, mislim u selu Cetina ili Civljani, gdje je došlo
11 do pucnjave i... Ali mislim da nije bilo ni mrtvih ni ranjenih ni na jednoj
12 strani, jer je... došlo je do pucnjave i milicija iz pravca Sinja je odustala od
13 napada na tu barikadu.

14 P: Kada kažete "milicija iz pravca sinja je odustala od napada na
15 barikadu", objasnite nam ko je držao barikadu, a ko je mogao biti nalogodavac
16 miliciji za takvu akciju.

17 O: Barikadu su držali mještani...

18 G. WHITING: [simultani prijevod] Izvinite. Prigovor u pogledu osnova
19 velikog broja ovih pitanja.

20 Svjedok je svjedočio o tome gdje je bio i šta su bile njegove dužnosti u
21 to vrijeme, pa se pitam, prije nego što čujemo svjedočenje o tome šta se
22 dešavalo u drugim mjestima, možemo li čuti osnovu šta je znao, prije svega kako

23
24
25
26
27
28
29
30

1 je znao... prije svega da li je znao. On kaže "kasnije sam čuo informacije", a
2 treba da čujemo one informacije o tome ko je dao naređenje i tako dalje, bez da
3 je utvrđeno da li postoji osnova za ovo svjedočenje.

4 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Gospodine Milovančeviću, šta kažete
5 na ovo?

6 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, ja sam mislio da se što kraće zadržim na
7 ovoj temi u ovome obliku, ali mislim da je primedba kolege tužioca umesna. Ako
8 dopuštate, ja ću pitati svedoka odakle mu je poznato ovo o čemu sada govori, što
9 se odnosi na Civljane i Cetinu. Zaista, to pitanje nisam prethodno raščistio sa
10 gospodinom svedokom. Slažem se sa sugestijom kolege tužioca i sa njegovom
11 primedbom, ako je primedba.

12 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala, gospodine Milovančeviću. Onda
13 možete nastaviti i ispraviti tu grešku.

14 G. MILOVANČEVIĆ: Hvala Vam.

15 P: Svedoče, molim Vas, Cetina i Civljan... Civljane, Vi kažete jedno ili
16 drugo mesto, gde se nalaze? Koliko je to daleko od Knina?

17 O: Cetina i... naselja Cetina i Civljani su isto tako na jednoj
18 udaljenosti između 20... oko 25 kilometara od Knina u pravcu Sinja. I to su
19 krajnja mjesta koja su pripadala pod... pod nadležnost Stanice javne sigurnosti
20 Knin. To su mjesta prema Sinju i to su pripadala Stanici javne sigurnosti Knin,
21 koja je bila nadležna za ta mjesta.

22 P: Hvala Vam.

23 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, radi Vaše lakše orijentacije, na atlasu
24 radi se o 25. strani, o kvadrantu E3. Dakle donji, poslednji desni ugao na toj
25 strani atlasa, nalaze se sela Civljane, Kijevo, Cetina, Vrlika i malo levo, u
26 sledećem gornjem kvadrantu je Knin.

27

28

29

30

1 P: Vi ste, svedoče, objasnili da ste kasnije čuli. Od koga ste čuli i
2 kada ste čuli za tu akciju prema Civljanima, možete li nam reći, ili Cetini?

3 O: Građani su javljali u samu stanicu, obavještavali stanicu da je došlo
4 do pucnjave, napada. Tako da smo... sam ja na taj način znao za te događaje, kao
5 i to dio milicionera moje stanice bio je iz tih mjesta, koji su radili u stanici
6 milicije u Kninu, pa su obavještavali, kad su došli kasnije, naknadno, na posao,
7 o tome da je bio... da je bio neki pokušani napad, to se tako zvalo "pokušani
8 napad" jer je bilo pucnjave na toj barikadi koju su držali civili i građani i da
9 su se milic... upućeni milicioneri iz pravca Sinja onda potom vratili. A taj
10 podatak se mogao kasnije pročitati i u štampi. A čuo sam ga ja i od kolega iz
11 Splita, gdje sam ja prije radio, da su... je bilo organizovanja jedinica koje su
12 bile upućivane u Sinj, a odatle u pravcu mjesta Cetina-Civljani, radi razbijanja
13 tih barikada i normalizacije kao saobraćaja na tom putu, putnom pravcu. Tako je
14 bilo više izvora i to je opštepoznata činjenica. To uopšte nije neka tajna,
15 mislim da je bilo svima poznato.

16 A što se tiče samog Drniša, činjenice su mi mnogo poznatije zbog toga
17 što sam kao č... o njemu čuo sve priče kao član kolegija u SUP-u Šibenik,
18 jednom, a kasnije su većina tih radnika iz Stanice javne sigurnosti Drniš, koja
19 je ubrzo rasformirana, i svi... većina je njih upućena na rad u Stanicu javne
20 sigurnosti u Knin, kod mene, pod... u moju stanicu gdje sam ja radio, tako da
21 sam od njih čuo neposredno detalje događaja.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Hvala Vam. Pominje...pominjete da je stanica u Drnišu, nakon ovih
2 događaja oko 20. avgusta, odbijanja poslušnosti, rasformirana. Ko je rasformirao
3 stanicu i ko je uputio milicionere u Stanicu javne bezbednosti Knin? Da li Vam
4 je to poznato?

5 O: Pa, ja ne znam odakle je pošla naredba da se navedena Stanica javne
6 sigurnosti Drniš rasformira, da li je ona iz... naredba bila poslana iz Zagreba
7 ili Šibenika. Uglavnom, ta stanica je rasformirana legalno.

8 Šta mislim pod tim pojmom "legalno"? Mislim da je omoguć... Najprije je
9 provedena anketa tko želi otići iz te stanice, bilo gdje da će mu se udovoljiti,
10 da pređe u drugi grad na rad, isto u organe unutrašnjih poslova, u sastavu
11 milicije; ko želi ostati da može ostati. I za vid tih svih događaja, većina
12 zaposlenih je izrazila želju da pređe u Knin. Neki su prešli u Gračac, neki u
13 Šibenik i tako dalje.

14 Ovaj, ta im je rješenja o njihovom premještanju iz stanice Drniš u razna
15 druga mjesta u okviru Hrvatske, ja mislim da je potpisao i Ante Bujas, kao
16 sekretar, rukovodilac SUP-a Šibenik, pod koji je potpadala i ta stanica.

17 P: Hvala lepo. Inače, u vezi sa ovim događajima za koje se od
18 17.08.1990. godine, za koje se nekada koristi naziv "balvan revolucija", da li
19 Vam je poznato na koji... da li gospodin Martić ima veze sa tim događajima, kako
20 je on postao poznat vezano za taj datum? Da li nešto o tome znate? Kako je on
21 dospao u javnost, to je suština mog pitanja. Teš... Malo sam ga teže formulisao,
22 oprostite.

23 O: Tih dana, odma' nekoliko dana poslije oduzimanja oružja iz stanice
24
25
26
27
28
29
30

1 milicije, na televizijskom dnevniku Hrvatske televizije, koji je emitovan u
2 19.30 sati, pročitano je saopštenje da je gospodin Martić, sa još trojicom
3 radnika Stanice javne sigurnosti Knin, Amanović Nikola, Zelenbaba Milenko i
4 Čenić Mirko, da su suspendovani zbog... To je tada zakom... zakamuflirano, nije
5 naveden konkretan razlog, ali, ovaj, zbog narušavanja discipline i... tako nešto
6 je navedeno, gdje se je vjerovatno mislilo na događaje vezano oko te peticije
7 koja je potpisivana u sedmom mjesecu 1990. godine.

8 Odmah poslije objavljivanja te vijesti na dnevniku, pred stanicom se
9 počeo okupljati narod, građani Knina i okoline. Napravili su... počele su
10 demonstracije zbog te odluke koja je objavljena preko televizije. Ja sam tog...
11 tog trenutka bio u gradu. Kad sam se... Čuo sam u gradu da se ljudi okupljaju
12 pred stanicom. Otišao sam u stanicu da vidim o čemu se radi, šta je u pitanju.

13 I tada, ovaj, je već bilo mnogo naroda pred stanicom. Jedva sam ušao
14 unutra. Ljudi su negodovali, psovali. To je bilo... pretila je situacija da uđu
15 u stanicu, da je demoliraju, jer su bili bijesni zbog te odluke i tako. I ja sam
16 im se želio obratiti, da ih umirim. U stanici je bio jedna megafon, koji sam
17 uzeo u ruke i stao na stepenice na ulaz ispred stanice i obratio im se sa ciljem
18 da se raziđu, da nema razloga da protestuju i da tu prave nered i... jer da će
19 se to srediti na jedan miran i zakonski propisan način. Procedura je za to
20 propisana, oko suspenzije, oko disciplinskog suda i tako dalje, Zakonom o
21 organima unutrašnjih poslova.

22 Dok sam im se ja obraćao i pokušao govoriti, iz mase je počelo
23 skandiranje i negodovanja. Skandiranje se odnosilo na mene, nazivajući me
24 ustašom, (redigirano)

25

26

27

28

29

30

1 (redigirano)

2 Neko je upalio...

3 Došao sam tek u... tu raditi, pa su ljudi prema meni imali negativan
4 odnos, tako da su mi to uzvikivali.

5 Iza mene je... neposredno iza mene je, ovaj, govorili su u to vreme
6 narodni poslanici u Saboru Hrvatske iz Knina. To je doktor Dušan Zelenbaba i
7 Jovan Opačić. Oni su se također obratili okupljenom narodu, gdje je otprilike
8 bilo oko 3.000, 4.000 ljudi. Obratili su im se sa nekim malo političkim govorom,
9 da se umiri, da Srbi neće, ovaj, biti napadnuti, da će se braniti i u tom
10 slučaju... I tako, u tom smislu. Međutim, narod je tražio da se, ovaj, obrati
11 Milan Martić narodu, da on kaže šta on misli o toj svojoj suspenziji, u ime sebe
12 i svojih kolega.

13 Još mogu ta... napomenuti da je tada bila teška situacija zbog toga što
14 se u tom trenutku u stanici zateklo i nekoliko radnika koji nisu potpisali onu
15 peticiju od sedmog mjeseca 1990. godine. Narod je počeo vikati da hoće njih
16 linčovati. To se radilo od nekoliko milicionera Srba, zašto nisu potpisali tu
17 peticiju. Postojala je opasnost da uđu u stanicu, da ih iz...izvuku vani, a oni
18 bi se branili. To je tako bio jedan veliki metež da je jedan... jednom od tih
19 ljudi, radnika stanice, pozlilo, pa je došla hitna pomoć. I dok je ona
20 uredovala, ovi ostali su na stražnja vrata, kroz dvorište izašli vani i
21 pobjegli. Tako da u stanici nije niko ostao.

22 U stanici je bilo mnogo novinara raznih redakcija, iz Hrvatske i
23 jugoslavenskih drugih agencija za izvještavanje i dopisnika. I tada, pored svih

24

25

26

27

28

29

30

1 tih događaja, znam da se je Martić obratio masi. Ubrzo po njegovom obraćanju,
2 nekol'ka minuta, ne znam šta je to već bilo, znam samo da je čuo se... nešto da
3 govori u masi, ovaj, neko je pronio vijest da se vrši napad na Knin od strane
4 Sinja, šta je bilo, tako da su ljudi brže-bolje se razišli tražeći oružje. Neko
5 je pobjegô kući, neko amo-tamo i tako da je taj miting završio.

6 Sutradan, negdje oko podneva ili popodnevnim satima, pošto je Knin tada
7 bio u žiži cijele jugoslavenske, a može se reći pomalo i svjetske javnosti, jer
8 u to je vrijeme bila ljetna sezona turistička, taj... oduzimanje oružja i
9 barikade su izazvale neredu u saobraćaju, tako da su se gužve stvarale na
10 Jadranskoj magistrali. Znači, ta vijest je obišla, što se kaže, cijelu Evropu.

11 I ovaj, sutradan je došla ekipa Hrvatske televizije, Heni Erceg i jedan
12 snimatelj, neki Edo Pivčević, koji su tražili mene tada i tražili su da snime u
13 stanici prostoriju u kojoj je bilo oružje, da vide kako je to se sve izdešavalo,
14 da porazgava... da porazgovaraju sa svjedocima i očevicima. Ja nisam tada bio u
15 stanici. Pored stanice su valjda pronašli Milana Martića, koji im je rekao da
16 dok je milicije i njega, u tom smislu je nešto rekao, dok je milicije i njega da
17 šahovnica neće ući u Knin. To su oni snimili kamerom, iako je kameraman kao bio
18 isključio kameru iz ruke je snimao. I ta... to je odmah naveče emitovano na
19 Hrvatskoj televiziji, što je izazvalo... mogu reći sigurno, to je prva velika
20 vijest i prvo pojavljivanje Milana Martića na televiziji, ono što se kaže,
21 bombastično.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 I nedugo iza toga, par dana, na jednom sastanku u... tada je odlučeno da
2 se suspenzije ostale trojice povuku i da se oni redovno vrate, redovnim
3 izvršenjima zadataka u stanici, a suspenzija za Milana Martića je ostala na
4 snazi.

5 P: Hvala Vam.

6 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Oprostite, gospodine Milovančeviću.
7 Samo nekoliko razjašnjenja.

8 Svjedoče, na početku svog odgovora Vi ste rekli: "Nekoliko dana nakon
9 što je oružje uzeto iz policijske stanice." Da li tu govorite o oružju koje je
10 oduzeto iz knin... uzeto iz kninske policijske stanice, o čemu ste svjedočili
11 prošle sedmice?

12 SVJEDOK: Da, časni sude, govorim...

13 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] U redu. Hvala Vam. Ne želim dugo
14 objašnjenje. Samo sam htio da mi bude jasno. Zatim ste malo kasnije rekli:
15 "Poli...milicajci o kojima sam govorio, pobjegli su kroz stražnja vrata." O
16 kojim ste to policajcima govorili? To se nalazi na strani 15, red 15, a počinje
17 ustvari od 14. reda.

18 SVJEDOK: Časni Sude, u... kad sam rekao da su nekoliko milicionera
19 pobjegli iz stanice, govorim o onima milicionerima koji nisu potpisali onu
20 peticiju iz sedmog mjeseca 1990. godine. Znači, radi se o nekoliko lica od one
21 osmorice koji nisu... Srba koji nisu potpisali tu peticiju. Znači, radi se o tri
22 ili četiri milicionera od one osmorice.

23 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala Vam mnogo. Hvala još jednom.

24 I sada se obraćam Vama, gospodine Milovančeviću. Vi shvatate da je
25
26
27
28
29
30

1 svedokov odgovor bio veoma dugačak. Nisam očekivao da ćete Vi dozvoliti tako
2 dugačak odgovor, pa bih predložio da pokušate da upravljate svjedokom i da
3 nastojite da daje koncizne odgovore.

4 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, hvala Vam. Potpuno sam svestan dužine
5 odgovora svedoka. Jedini razlog, ako dopuštate samo kratku rečenicu, jeste bio
6 što je taj događaj mnogo eksploatisan, pa ga koristi i Tužilaštvo i želeo sam da
7 svedok u neometanom kazivanju ispriča ono o čemu... što zna o tom događaju.
8 Inače, ostali odgovori će biti kraći. Nastojaću da vodim računa o tome. Hvala
9 Vam.

10 P: Svedoče, da li su stanice milicije i stanice javne bezbednosti, po
11 normalnom svom opisu posla, izdavale naoružanje građanima, oružane listove,
12 dakle dozvole za posedovanje oružja?

13 O: Da. Stanice javne sigurnosti su tada imale ovlaštenja, pravo da
14 izdaju dozvole za nabavku, nošenje i držanje vatrenog oružja. Tu se prvenstveno
15 mislilo... dijelilo se na posjedovanje pištolja i revolvera i na posje... i
16 nabavku i nošenje i držanje, ovaj, lovačkog oružja, lovačkih pušaka i karabina,
17 dvije kategorije.

18 P: Hvala. Da bi neko legalno mogao, kao građanin u to vreme u
19 Jugoslaviji, ne mislim samo na Knin, da poseduje oružje, šta je on morao da
20 učini? Kakvim aktom i kome da se obrati?

21 O: Da bi netko nabavio legalno oružje u to vrijeme, po Zakonu o oružju
22 koji je imala svaka republika, svoj zakon u prethodnoj Jugoslaviji, morao se
23 obratiti molbom organima unutrašnjih poslova za nabavku oružja. Uz molbu, morao
24 je da napiše razlog zbog čega mu je to potrebno i zbog čega to traži. Kako sam

25
26
27
28
29
30

1 već naveo, kod pištolja obično se tražilo radi lične sigurnosti ili prirode
2 posla. Ako se radilo o trgovcima, blagajnicima, nekim ličnostima iz političkog
3 života kome je po nekoj ocjeni pretila opasnost, oni su podnosili zahtjev za
4 nabavku pištolja. I tada se to razmatralo. A lovci su tražili i nab... dozvolu
5 za nabavku lovačkog oružja, to jeste lovačke puške i karabina.

6 P: Kažete podnosio se zahtev za izdavanje dozvole i tada se to
7 razmatralo. Da li to znači da se nije svaki zahtev obavezno prihvatao, nego je
8 to bila stvar diskrecione ocene? Možda je pitanje sugestivno, ali nastojim da
9 skratim proceduru. Da li je postojala diskreciona ocena ovlašćenog organa SUP-a?

10 O: Pa, normalno je da nismo po svakom zahtjevu...

11 G. WHITING: [simultani prijevod] Prigovor. To je sugestivno pitanje.

12 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Izvolite.

13 G. WHITING: [simultani prijevod] Oprostite. Moj je prigovor da je ovo
14 pitanje sugestivno.

15 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Gospodine Milovančeviću, izvolite.

16 G. MILOVANČEVIĆ: Povući ću pitanje, časni Sude. Zaista jeste bilo
17 sugestivno.

18 P: Ko je odlučivao o zahtevu za dodelu oružja?

19 O: O zahtjevu za dodjelu oružja odlučivali su organi unutrašnjih poslova
20 i to dvostepenasto. Šta hoću da kažem? U... čim bi došao takav zahtjev od nekog
21 građana, rukovodilac u tom odjelu bi takav zahtjev dao u rad na provjeru. Šta je
22 to značilo? Da bi inspektori i milicija na terenu provjeravali o kakvoj se
23 ličnosti radi koja je podnijela zahtjev; da li je on podoban, to znači da li je
24 sklon agresivnom ponašanju, zloupotrebi toga ako mu se sutra dâ oružje; da li je

25

26

27

28

29

30

1 kažnjavan za krivična djela koja su isključivali, ovaj, nabavku i nošenje takvog
2 oružja; i vršila bi se ukupna provjera da li se radi o ličnosti da nije duševno
3 bolestan ili da mu ima neko u familiji ko bi mogao zloupotrijebiti to oružje. To
4 je bila glavna, ovaj, provjera.

5 I kao takva, kad se završi provjera, u Stanici javne sigurnosti u Kninu
6 zasjedala je komisija koja je sve te zahtjeve i provjere razmatrala i gdje se
7 tačno taksativno u zapisnički na toj sastanku, na toj komisiji odlučivalo ko
8 zaslužuje da dobije oružje, a ko ne. Nakon pozitivnog... davanja pozitivnog
9 mišljenja, takva... takav spisak onih za koje je postojala ocjena da
10 zadovoljavaju uslove za dodjelu oružja, spisak taj je išao sa cijelim predmetom
11 išao je u Knin... u SUP Šibenik, gdje se na kolegiju SUP-a Šibenik ponovo
12 odlučivalo o tim predmetima istim.

13 P: Ko je davao poslednju reč o tome onda, možete li nam reći?

14 O: Pa, o tome je najviš... tada zadnju riječ ili glavnu davao kolege iz
15 SUP-a Šibenik, gdje sam i ja pripadao u tome kolegiju. Znači, sekretar sa svojim
16 saradnicima, članovima kolegija.

17 P: Da li se u to vreme po ovom pitanju SUP Šibenik pridržavao zakona?

18 O: Pa, u to vrijeme, pošto se to oružje kontinuirano... tražile su se
19 dozvole, davale se, ali u to vrijeme počelo je povećano traženje dozvola za
20 nabavku oružja. To je bila, možemo reći, inflacija takvih zahtjeva, da se svako
21 javljao, htio nabaviti oružje. Znam da nije samo sa područja Knina, nego sa
22 područja i Drniša i Šibenika, svi su tražili oružje, i pištolje, i karabine i
23 lovačke puške. Donosili su potvrde o položenom lovačkom ispitu, koji je bio
24 nužan za dobivanje karabina i lovačke puške, kao... to je bio uslov. I tako da
25 se pojavilo mnogo zahtjeva. Tako da jedna tačka je... sigurno na kolegiju je

26

27

28

29

30

1 bila razmatranje tih zahtjeva za dodjelu oružja.

2 Ispočetka je to normalno išlo, funkcionisalo dok je bilo malo, a kasnije
3 je... počeli su problemi. Jer situacija na području Knina, Drniša i Šibenika se
4 usložila i na kolegijima smo mnogo raspravljali o svemu tome i na kraju, da bi
5 zadnja tačka otprilike ostala, ovaj, razmatranje tih dozvola. Jednom, kad sam
6 spomenuo sekretaru te dozvole iz Knina, on je rekao: "Sledeći put ćemo o tom
7 raspravljati." Kad sam za sedam dana ponovo došao i kad smo sve završili, ponovo
8 je došla ta tačka dnevnog reda, pitao sam ga šta ćemo sa oružjem, jer građani
9 traže i po zakonu smo dužni da im damo odgovor o tome da li smo odlučili
10 pozitivno ili negativno, uglavnom dužni smo u roku od 30 dana dati odgovor. On
11 je tada rekao: "Ako je Srbin, ne dajte dozvolu, a ako je Hrvat, možete slobodno
12 dati dozvolu." Ja sam tada ostao u manjini i bilo mi je vrlo nezgodno na tom
13 sastanku, ali nisam se bunio jer ništa nisam mogao promijeniti i ta moja
14 diskusija ne bi ništa promijenila i zamjerio bih se samo.

15 P: Hvala Vam. Da li Vam... je u to vrijeme bilo nekakve ilegalne nabavke
16 oružja?

17 O: Pa, bilo je...

18 G. WHITING: [simultani prijevod] Prigovor.

19 Mislim da je pitanje nejasno. Nisam sasvim siguran što ono znači.

20 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, čuli smo šta je legalna, a ja pitam da li

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 je bilo ilegalne, u ma kom vidu. Ako bi ma šta drugo rekao, onda bi moje pitanje
2 bilo protumačeno kao sugestivno. Dakle, ja pitam da li je bilo nezakonite
3 nabavke, da li je to svedoku, kao radniku SUP-a, poznato. SUP bi trebalo da o
4 tome ima informaciju. Dakle, u tom smislu je moje pitanje.

5 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Zar ne biste možda trebali pitati
6 kako su ljudi na terenu dolazili do oružja, umjesto da sugerirate da su
7 postojali nezakoniti načini da se to učini?

8 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, problem je u tome što je moguće samo na
9 jedan način nabaviti oružje, a to je legalno, a sve drugo je ilegalno. E sada,
10 ilegalnim može... to je vrlo širok pojam. Ja sam zbog toga išao za ovakvim
11 pitanjem. A ukoliko cenite da je to korektnije pitanje, ja ga mogu postaviti u
12 tom obliku, ne menja suštinu pitanja.

13 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Ja bih tako i pomislio, u svjetlu
14 prigovora koji kaže da je pitanje nejasno.

15 G. MILOVANČEVIĆ: Preformilus...preformulisaću onda pitanje, časni Sude,
16 na sledeći način:

17 P: Pored ovog legalnog načina nabavke oružja, da li znate nešto o
18 nabavkama oružja na neki drugi način? U to vreme, naravno, mislim na avgust
19 1990. godine, avgust-septembar 1990.

20 O: U periodu u... avgusta i septembra 1990. godine i kasnije, oružje je
21 bilo glavni... glavna stvar oko kojega su se svi lomili, ono što se kaže, da ga
22 nabave. Svi su zahtijevali i tražili oružje. Niko više nije razmišljao o nabavci
23 auta ili neke druge stvari. Oružje je bilo prvenstveno zamisao za nabavku.

24 Sjećam se u to vrijeme nekoliko provala od strane nepoznatih lica u
25
26
27
28
29
30

1 vagona, u vlakove koji su saobraćali iz Splita prema ostalim pravcima
2 Jugoslavije, tako da smo na željezničkim stanicama u Kosovu kod Knina i u samom
3 gradu Kninu imali provale u vagona, gdje je vojska upućivala neispravno oružje u
4 servis u Hadžiće, vojska iz Splita takve... oružje, neispravne automatske puške
5 upućivala u Hadžiće kod Sarajeva, na opravku.

6 I u takva dva... u takvu... u dva slučajeva takvo oružje je... vagoni su
7 provaljeni i odnešeno je oružje. Negdje u jednom slučaju bilo je desetak pušaka,
8 mislim, a u drugome pet-šest, prijavljeno da je od... provala i oduzeto oružje.
9 Tada sam zajedno sa još pripadnicima vojne službe sigurnosti... smo radili na
10 terenu i ubjeđivali narod da vrati to oružje. I stvarno, tada je u nekoliko
11 navrata anonimno pozivana stanica milicije i oružje... obavještavano gdje se
12 nalazi i za nekoliko dana smo ta dva slučaja riješili. Riješili u tom smislu da
13 je oružje vraćeno. A u jednom slučaju smo otkrili i počinioca provale te, koji
14 je priveden vojnom sudu u Splitu i gdje je sankcionisan. Osim ovih slučajeva,
15 bilo je još ilegalne nabavke, gdje su ljudi trgovali sa oružjem iz II svjetskog
16 rata, zaostalo oružje. To su znači talijanske i njemačke puške i ostalo oružje,
17 kao i... kao i...

18 Tako da je oružje nabavljano na taj način da su ljudi počeli
19 falsifikovati oruž... ove dozvole za nabavku oružja. Jer kada smo mi davali
20 dozvolu, davali smo je na jednome specifičnom formularu. I tada su ljudi, ne
21 znam odakle i kako, već nabavljali te formulare, ispisivali podatke i sa takvim
22 lažnim i falsifikovanim dozvolama nabavljali su oružje. Oružje se prodavalo u
23 civilnim prodavnicama, nije pod nadzorom bilo milicije i ostalo da se provjeri.

24

25

26

27

28

29

30

1 Tek naknadno, mnogo iza toga, bi dolazile te dozvole na arhiviranje kod nas i
2 na... da nas obavještavaju da je po nekoj dozvoli broj taj i taj izvršena kupnja
3 oružja tog i tog.

4 P: Hvala Vam. Dali ste jedan vrlo detaljan odgovor na ovo pitanje. Da li
5 nam možete reći Vaše mišljenje, Vaš utisak, šta je razlog za ovakvu situaciju?
6 Kažete nisu se kupovala kola, nisu se kupovale druge stvari, tražilo se samo
7 oružje. O čemu se tu radilo?

8 O: Pa, ljudi su bili živili u jednome strahu, u strahu za svoj život i
9 za svoju imovinu. Već tada počinje usložnjavanje situacije. Kroz novine legalne
10 koje su to vreme dolazile iz svih dijelova, i iz Zagreba, i iz Splita i iz
11 Beograda u Knin, moglo se pročitati informacije da su minirani objekti neki za
12 stanovanje, objekti privredni od... vlasništvo Srba ili pre...preduzeća koja su
13 imali sjedište u Srbiji, a minirano je u dijelu Hrvatske koje je se nalazilo na
14 obali ili u Zagrebu. Spaljivane su novine iz suprotnih krajeva, znači u Zagrebu
15 su... pale se novine koje dolaze iz Beograda i tako dalje, što je već pomalo
16 imalo odjeka i na stra... i u Kninu. Tako da je počelo se pojavljivati
17 podmetanje eksploziva pod kioske kojim su vlasnici firmi bili iz Zagreba ili
18 Splita.

19 Tako da je usložnjavala situacija i osjećao se strah kod ljudi i
20 vjerovatno nabavkom tog oružja, ili lovačkog ili pištolja, želili su da imaju
21 bar kakvu-takvu sigurnost.

22 P: Hvala Vam. Nastavićemo s ovim pitanjem kasnije.

23 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, mislim da bi bio momenat za pauzu. Pardon.
24 Još 15 minuta imamo. Pogrešio sam, pomislio sam da sam... da sam prekoračio
25 vreme, pa sam požurio.

26 PREVODITELJICA: Mikrofon.

27 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Gospodine Milovančeviću, mogu
28 li ja da postavim jedno pitanje svjedoku, molim Vas, u ovoj fazi, pa ćete na

29
30

1 taj način imati i malu pauzu?

2 Gospodine svjedoče, govorili ste o tome kako su uzimane puške iz vozova.

3 Da li su to bili javni vozovi ili vojni vozovi, teretni vozovi? Da li je bilo

4 neke straže koja je pratila transport ovog vatrenog oružja?

5 SVJEDOK: Časni Sude, tu se radilo o vlakovima koji su bili u normalnom
6 saobraćaju, koji su bili teretni ili su bili... većinom teretni. I mnogo ljudi
7 koji su bili vezani za prugu, živjeli uz prugu, radili su kao zaposleni na toj
8 željeznici, oni su znali šta znači odredište Hadžići. Hadžići je bio jedan
9 centar gdje se vršio remont oružja. I ako vojna pošta iz Splita upućuje nešto u
10 Hadžiće ili iz Šibenika, znalo se otprilike da je to oružje i da ide na remont.
11 Prije to nije nikada dirano, jer je to bilo vrlo opasno i nije ni bilo im
12 potrebno oružje. Ali sada, kako je ova situacija nastupila, ljudi su išli
13 provaljivati u to i odnositi, znajući da je unutra se nalaze puške.

14 Mislim da je... to je odgovor bio. Pa smo kasnije mi djelovanjem sve te
15 puške i automatsko oružje vratili i vra... predali vojsci.

16 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Još jedno pitanje koje bih Vam
17 željela postaviti: u vrijeme o kojem govorimo, na osnovu Vaših saznanja, da li
18 biste rekli da je u to vrijeme broj komada oružja koje je ilegalno bilo u rukama
19 građana, barem koliko je to policija znala i koliko ste Vi znali, da li je to
20 bilo veći broj od onoga koji je... koje su vlasti legalno podijelile policiji na
21 jedna regularan način?

22 SVJEDOK: Pa jeste, bilo je oružja mnogo u optičaju. Kažem Vam, bilo je

23

24

25

26

27

28

29

30

1 oružja iz... zaostalog iz II svjetskog rata. Ljudi su već počeli praviti
2 primitivne bombe, uzimati neke školske upaljače sa školskih bombi, bitna je bila
3 inicijalna kapisla, a ostali dio, glavni, su izrađivali samoinicijativno. U
4 radionicama, fabrikama to se probalo.

5 Bilo je i nesretnih slučajeva. Sjećam se jednog slučaja koji je nastupio
6 kasnije, kad je jedna osoba radeći u polju poginula na njivama od tog. Paleći
7 vatru ispa... zapalila je neku odbačenu eksplozivnu napravu, pa je stradala.
8 Tako da je bilo svega. Ljudi su počeli, što je bilo smiješno, nabavljati
9 samostrel, neko trofejno oružje. Tu se pojavljivalo mnogo oružja i bilo je mnogo
10 i nesretnih slučajeva, jer ljudi nisu bili obučeni, oružje je bilo zastarjelo,
11 različitih kalibara. To je bio kaos po tom pitanju. A uglavnom su nosili i nije
12 se moglo ništa poduzeti... mjere da ga sveg oduzmemo, jer bi došli u sukob sa
13 narodom. I bilo je jedna situacija takva da... da nismo mogli oduzimati oružje i
14 zaratiti sa narodom. To nije ni zahtijevala u toj mjeri ni moja veća komanda.

15 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Dakle, u to vrijeme, da li bi
16 ljudi koje niste mogli razoružati, da li bi... da li bi onda oni imali... da li
17 bi se moglo reći da su oni imali više oružja u svojim rukama nego policija i
18 redovni organi vlasti? Da li je to bio scenario sa kojim ste Vi bili suočeni?

19 SVJEDOK: Pa, časni Sude, da Vam kažem, ovaj, u to vrijeme milicija je
20 imala vojničko naoružanje, automatsku pušku, bombe i sve ostalo na raspolaganju.
21 Ali, ovaj, nismo mogli ići u razoružavanje tih ljudi na tim barikadama jer,
22 ovaj, dovelo bi do... do jedne teške situacije. Mi nismo inače, ni ja ni niko od
23 mojih milicionera, a niko ni iznad mene, doživljavali situaciju da razoružavamo
24 narod na takav način.

25

26

27

28

29

30

1 Mislili smo i smatrali, i to je jedino tako i danas to mislim, tada je
2 bilo jedino moguće politički djelovati. I jedna poli...politika je mogla
3 riješiti to stanje pozivom i garancijom za neke druge stvari, da poziva narod da
4 vrati oružje, da mu vrati jednu sigurnost i mir. Jer narod je to oružje bio
5 sakrio od II svjetskog rata, nije ga nikad ni iznosio ni zloupotrebljavao. I
6 znači on je... oni su ocijenili tada da je došlo vreme da ga ponovo vade iz
7 nekih svojih tajnih mjesta, jer držali su ga, znači, 40 godina i više skrivenog
8 i sad ga vade iz nekih tajnovitih mjesta da ga pokažu. Donijeli su oružje, tako
9 da se to samo politički moglo riješiti.

10 Kako sam već napomenuo, to oružje vojno koje je oduzeto iz tih vagona
11 željeznice, nismo ga oduzeli na jedan klasični način, istragom i provjeravanje i
12 pretresom i privođenjem ljudi i pretresom kuća i drugih prostorija, nego smo ga
13 odu... došli do njega da smo djelovali politički, da im objasnimo da im to au...
14 to oružje je nepotrebno, da nije ispravno, da ni... nema potreba da ga imaju, da
15 ga vrate onome čije je, jer je to kažnjivo, vrlo kažnjivo bilo oduzimati vojno
16 oružje. I na takav način smo uspjeli te dvije provale riješiti i oružje je
17 anonimno dojavljeno i vraćeno. Samo jedan smo slučaj otkrili počinioca i on je
18 bio sankcionisan.

19 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Hvala Vam, svjedoče.

20 G. MILOVANČEVIĆ:

21 P: Odgovarajući na pitanje časne sudije Nosworthy, svedoče, rekli ste
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 trebalo je, po Vašem mišljenju, u takvoj uzavreloj situaciji delovati politički.
2 Pa da li je bilo u drugoj polovini 1990. godine pokušaja da se situacija
3 politički smiri, političkim sredstvima, posetama delegacija, razgovorima ili na
4 sličan način ili bilo koji drugi način?

5 O: Sjećam se jedne takve situacije - da li je bila krajem devetog,
6 početkom desetog mjeseca 1990. godine - kada je u Knin dolazila jedna visoka
7 delegacija sastavljena od potpredsjednika Savezne vlade Aleksandra Mitrovića,
8 u... i još nekih članova Vlade savezne i u kojoj su bili i članovi republičke
9 vlade iz Zagreba. Jedino se pravo sjećam da je dolazio u toj delegaciji... je
10 bio ministar unutrašnjih poslova Republike Hrvatske, Josip Boljkovac. Oni su
11 tada imali razgovore sa predstavnicima političke vlasti Knina u... na tvrđavi u
12 Kninu. Mislim da je taj sastanak upriličen sa ciljem da se smanje tenzije. Nešto
13 je trebalo tu da bi se izdogovaralo oko uklanjanja barikada, sređivanja stanja,
14 nešto... da se krene. Mislim, ja u toj funkciji nisam bio član nikakve
15 delegacije, ni sa jedne ni sa druge strane, već sam to tako tada naćuo.

16 Moj zadatak je bio obezbeđenje tog skupa, da se odvija sastanak u redu i
17 da učesnici dođu do tvrđave, do Knina, i da odu neometano i bez ikakvih
18 problema, što sam ja svoje i učinio. Pa, mogu reći da je ta... da i televizija i
19 svi ostali mogli učiniti više. Nije bilo iskrenih poziva i razgovora ni sa jedne
20 strane da se to situacija smiri.

21 P: U to vreme, pomenuli ste, održavano je i... u devetom mesecu, dakle u
22 septembru mesecu 1990., i Evropsko prvenstvo u atletici u Splitu. Da li Vam je
23 nešto poznato u vezi sa obezbeđenjem toga skupa i odnosom tog obezbeđenja prema
24 Kninu i tom području?

25

26

27

28

29

30

1 O: Prisjećajući se tog vremena, znam da je tada, ovaj, održavana su dva
2 skupa u neposrednoj blizini Knina. Jedan je bio tradicionalna Sinjska alka, koja
3 se održavala u Sinju, a drugi je bio Prvenstvo Evrope u atletici u septembru
4 1990. godine.

5 I tada, kad bi god održavani neki od tih skupova, bila je direktiva iz
6 SUP-a Šibenik da se nastoji smiriti stanje na barikadama, tenzije, da ne
7 zaoštravaju /?se/ odnosi sa civilima na barikadama, da se ne diraju. Jer je to
8 bilo u interesu vlasti Republike Hrvatske, zbog toga što oni nisu željeli, dok
9 su imali mnogo tih sportaša inostranih i gostiju, da se kaže da je došlo do
10 nemira, da se prave incidenti, jer su se bojali za održavanje tih skupova. I
11 zbog toga su tražili da se ne zaoštrava situacija na terenu, nego da "legne", da
12 je mi kao pripadnici MUP-a ne zaoštravamo na svom području Knina.

13 I još se sjećam tada da je po završetku Prvenstva Evrope u plivanju u
14 Splitu, od mene traženo iz Šibenika da se dozvoli, ovaj, mirni prolazak milicije
15 iz Zagreba, koja je bila raspoređena na obezbeđenje tog prvenstva u Splitu, da
16 će... jer Knin se nalazio na pravcu putnom od Splita prema Zagrebu, da bi ta
17 jedinica prošla kroz Knin samo tako i da bi to donijelo smirivanju tenzija sa
18 jedne i s druge strane. Pokušao sam takvu odluku sprovesti i ispitivanjem stanja
19 na terenu. Sa mojim saradnicima sam u stanici razmatrao stanje bezbednosti na
20 području opštine Knin i... i da se pomalo ispita... preko naših saradnika i
21 saradničkih veza da se ispita stanje u tim selima kuda bi prolazila ta kolona. I
22 tada, za koji dan sam dobio odgovore da bi to moglo imati samo negativne
23 posljedice, jer se... jer stanovništvo nije vjerovalo MUP-u Hrvatske i
24 rukovodstvu MUP-a jer, kaže, da bi oni to iskoristili za napad na stanicu
25 milicije u... u Kninu, da bi je rasformirali, napravili isto što su napravili i

26

27

28

29

30

1 saobraćaju u tom periodu, septembar-oktobar 1990. godine?

2 O: Kako sam već naveo, željeznički saobraćaj se odvijao preko Knina u
3 raznim putnim pravcima. Možemo reći ispočetka to je bilo normalno. Samo što se
4 tiče tehnički gledano, znači vlakovi su išli redovito i tako, ali nije bilo
5 toliko putnika jer se već osjećala napeta situacija. Putnički vlakovi su bili sa
6 mnogo manje putnika nego prije i... jer većinom su se ljudi odlučivali, zbog
7 straha, zaobilaziti to područje.

8 Kako sam naveo, ovaj, bilo je provala u teretne vagone i... teretnog
9 saobraćaja, ali pomalo u devetom mjesecu, mislim u devetom, da su počele
10 oštećenja... oštećenja ovih pruga. To... i to najčešće miniranjem, a pond...
11 ponekad i... i stavljanjem nekih kamenih prepreka na pruge, tako da vlakovi nisu
12 mogli saobraćati. Obično bi to se dešavalo na taj način da se anonimno se zvalo
13 telefonom stanicu milicije i rečeno je... saopštena bi bila vijest da je
14 minirana pruga tu i tu i da, ovaj, da je... da pruga nije za saobraćaj, tako da
15 su vlakovi počeli praviti pauze, da se saobraćaj ne odvija i bilo je problema.

16 P: Hvala. Kada biste dobili takve dojave, da li ste Vi kao milicija
17 intervenisali, izlazili na lice mesta?

18 O: Pa, po dobivanju takvih dojava, postupalo se kao uobičajeno, a to
19 znači da bi se, pošto se miniranje spadalo pod teža krivična djela, formirala bi
20 se ekipa za uviđaj, u kojoj bi sastav te ekipe za uviđaj... bio je jedan
21 inspektor operativac i bio bi kriminalistički tehničar radi skupljanja tragova
22 na licu mjesta, kao i fotografisanja samog lica mjesta. I ispočetka su to bili i
23 istražni sudac, a ponekad je bio išao i tužilac. Kasnije manji... manje je išao
24 tužilac na te slučajeve. Tako da bi se na licu mjesta izvršio uviđaj,
25 konstatovale bi se činjenice zatečene na licu mjesta i otvarao bi se slučaj
26 istrage. Normalno bi potom izlazile ekipe željeznica koje su sanirale takvo
27 stanje i... ali to bi ipak potrajalo. Dotle bi bili... vozovi bi čekali.

28
29
30

1 P: Hvala. Da li ste u bilo kojoj od tih istraga uspeli da pronađete
2 izvršioce?

3 O: Kol'ko se ja sjećam sada, to je bilo prije 16 godina, ja mislim da
4 nikad nije nađen počinitelj tih krivičnih djela. A bilo je to vrlo teško otkriti
5 jer su se, ovaj, takve stvari događale uvijek na mjestima izvan naselja, izvan
6 mjesta gdje su se kretali ljudi. Obično su pruge i vodile po nekim
7 nepristupačnim mjestima, tako da su i minjavanja /sic/ bila na tim mjestima gdje
8 nismo mogli nikad naći ni svjedoke ni očevice i slučajevi su ubrzo... ostali su
9 neotkriveni.

10 P: Hvala.

11 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Šta je CSI?

12 Hvala.

13 Možete nastaviti, gospodine Milovančeviću.

14 G. MILOVANČEVIĆ: Hvala, časni Sude.

15 P: Da li ste Vi u vezi sa ovom situacijom na železnicama imali neki
16 kontakt sa Ministarstvom saobraćaja ili Ministarstvom železnica - ne znam kako
17 je postojalo u Zagrebu - da li je tu pokušano da se pronađe neko rešenje?

18 O: Pa, po... o ovim događajima mi smo odmah izvještavali Upravu
19 željeznica u samome gradu Kninu i... ovaj i o svemu poduzetom izvještavali smo
20 naš matični SUP Šibenik i upravu milicije, MUP u Zagrebu, smatrajući da oni su
21 obavještavali upravu željeznica po svojoj liniji obavještavanja.

22 Samo mogu da se sjetim u to vreme, ovaj, iz Zagreba je iznenada došla
23 je...jedna ekipa, tim jedan visokih rukovodilaca željeznice Republike Hrvatske,

24

25

26

27

28

29

30

1 da se radilo od njih šest-sedam ljudi. Većinom su to bili direktori sektora u...
2 u samoj direktorijumu Hrvatskih željeznica u Zagrebu. Oni su došli, kako sam već
3 rekao, iznenada u... u stanicu, u upravu stan... željeznice u Kninu i tada sam
4 ja pozvan na sastanak. I tada je konstatovano da se saobraćaj željeznički na
5 području Knina loše odvija, a samim tim to je umnogome značilo da se loše i
6 odvija i u Hrvatskoj. I zbog toga su tražili da se lično uvjere kako je stanje
7 na prugama. Oni su sa jednim... jednom kompozicijom od dva-tri vagona i... i
8 jedna, ovaj, vučni voz, lokomotiva, krenuli su u jednom pravcu od Knina prema
9 Zadru, prema Kistanjama /sic/. Ja sam im za taj po... u te svrhe dodijelio
10 pratnju dva ili tri milicionera, koji su zajedno sa njima išli u tom pravcu na
11 tom vozu. Ne znam kako se to zove mjesto, ali jedno dvadesetak kilometara daleko
12 od Knina voz je naišao na pravcu u jednom usjeku pojavili su se... kamenje na
13 pruzi, koje je onemogućavalo dalje prolazak voza. Normalno, tada su radnici
14 željeznice koji su bili tada na vlaku i... i radnici milicije krenuli su prema
15 tom usjeku, ali tada je neko pucao iz pravca tog usjeka. I oni su, ne želeći
16 riskirati se... tu situaciju, vratili se natrag. Tako je i moja patrola
17 podnijela takav izvještaj i tako su usmeno i rekli učesnici u tom događaju,
18 znači ti visoki rukovodioci željeznice iz Zagreba, da nisu željeli riskirati.
19 Uočili su tu situaciju i tako su se vratili za Knin.

20 Ubrzo nakon njihovog tog izlaska na teren i ličnog doživljaja toga,
21 zaključili su da je željeznički saobraćaj preko Knina nemoguć i ja mislim da je
22 od tada i prestao saobraćaj sa... da se nije nikada više odvijao do kraja rata.

23 P: Hvala. Objasnili ste da ste u pogledu barikada dobili instrukcije od
24 SUP-a Šibenik da ne preduzimate ništa na silu, da ih ne uklanjate na silu i da
25 reagujete samo na incidente. Opisali ste jedan od takvih incidenata. Koliko su

26

27

28

29

30

1 ti incidenti bili česti? Sećate li se toga? I da li je incidenata bilo i na
2 drugim mestima?

3 O: Pa, bilo je ponekih incidenata, prijava o prolasku preko barikada,
4 kroz barikade. Ljudi nisu puštali određene putnike. Dobivali smo obavijesti iz
5 Šibenika da milicija ode na barikadu tu da vidi šta se događa. Bilo je... ja se
6 sjećam jedne prijave oduzimanja nekog novca na toj barikadi, gdje su milicioneri
7 pokušavali utvrditi počinioca, da li je to dešavalo se i tako da se izlazilo.
8 Bilo je tih incidenata na tim barikadama. Ma mislim, 'vako, da je to bilo svakih
9 par dana... poneki incident bi se desio.

10 P: Nalog SUP-a Šibenik, kakav je bio u tom smislu, u pogledu odnosa
11 prema barikadama? Mislim na Stanicu javne bezbednosti u Kninu.

12 O: Oni su obično tražili da se utvrdi ko je takav incident počinio, da
13 se, ovaj, utvrdi šta se desilo sa tim ako je neko prijavio neko razbojništvo,
14 oduzimanje neke imovine. Ali nisu toliko, što se... što se tiče, ovaj, nisu
15 toliko pritiskali, ono što se kaže, nas miliciju da mi vršimo identifikaciju i
16 ostalo, jer su oni to na jedan drugi način radili, preko svojih saradnika,
17 upućivanjem ljudi, prepoznavanjem na drugi način i radom obavještajnih službi.
18 Tako da su služba, MUP i ostali imali podatke o ljudima koji su se kretali na
19 barikadama i ostalo.

20 P: Da li sam u pravu... jesam li Vas dobro razumeo da ste na prijavljene
21 incidente, prija... incidente koji su Vama prijavljeni u Stanici javne
22 bezbednosti Knin, Vi reagovali i izlazili na lice mesta?

23 O: Da, da. Mi smo izlazili po dobivenoj prijavi na lice mjesta i
24 utvrđivali činjenice, kol'ko smo mogli utvrđivati. I zato šta...

25

26

27

28

29

30

1 P: Hvala. Hvala Vam. Dovoljno je, dovoljno je.

2 Rekli ste, svedoče, da ste krajem jula 1990. godine, kao stanica javne
3 bezbednosti, zajedno sa drugim stanicama javne bezbednosti, davali obezbeđenje
4 skupa u Srbu i pomenuli ste da je na njemu doneta neka deklaracija. Govorili ste
5 o njoj nešto detaljnije. U vezi sa tim me interesuje da li se nešto u položaju
6 državnih organa, SUPova, opština i svih drugih državnih organa uprave, promenilo
7 u smislu njihovog funkcionisanja, gledano u odnosu na državnu vlast, republičku
8 vlast ili stanje ostaje isto kao što je bilo?

9 O: Pa, kol'ko ja znam, poslije te deklaracije u Srbu i održanog...
10 stanje ovo, što se tiče samih organizacione strukture, ako ste na to mislili,
11 ostaje isto. Nikakve mi nismo uočili promjene, podređenosti, nadređenosti
12 strukture milicije. Ako ste na to mislili, ne znam.

13 P: Hvala Vam. Od koga je Stanica javne bezbednosti u Kninu od jula 1990.
14 do kraja 1990. godine primala sredstva za platu, za... za lične dohotke?

15 O: Pa, sredstva za platu, kao i ostala sredstva za funkcionisanje
16 Stanice javne sigurnosti Knin, znači materijalno-tehnička sredstva i sve
17 obaveze, dobivali smo od... kao i do sada, od Ministarstva unutrašnjih poslova
18 Republike Hrvatske i od SUP-a Šibenik. Bili smo i dalje kao da je najnormalnije
19 vreme. I dotok goriva, benzina i svih rezervnih dijelova i sistem pristupa
20 vezama je bio kao isti, da smo slali depeše, dobivali, komunicirali, sve
21 normalno se odvijalo. Plate dobivali. Mi smo ipak... tada su... došlo je do
22 enormno velikog povećanja plata u organima unutrašnjih poslova, tako da smo sva
23 ta sredstva dobivali od MUP-a Hrvatske, Zagreba.

24 P: Interesuje me... Opisali ste situaciju na železnicama, govorili ste o
25 barikadama. Kakva je situacija u smislu javne bezbednosti u Kninu? Vi ste bili u
26 kninskoj stanici javne bezbednosti. Da li se ona smiruje, poboljšava, pogoršava?

27
28
29
30

1 Možete li nam kratko nešto o tome reći?

2 O: Pa, kad imate nesređeno stanje na određenom području, a ne poduzimaju
3 se mjere da se... prave da se to stanje razreši, sigurno da protokom vremena
4 dolazi do pogoršanja stanja što se tiče bezbednosti, da se stanje pogoršavalo.
5 Ljudi su se naoružavali, autoritet vlasti i... i sam autoritet milicije je
6 slabio, tako da narušavana je donekle i disciplina sa samim tim stvarima.
7 Pojačavaju se pritisci, pritisci mislim na to... Dolazi do incidenata u... u
8 Hrvatskoj na g... u gradovima koji se nalaze u neposrednoj blizini Knina, znači
9 u gradovima na moru, a isto tako to se od... ovaj, odražava se i na samu
10 situaciju u Kninu, da se pogoršava bezbednost i strah se uvlačio među ljude, i
11 Hrvate i Srbe. Normalno je da se strah uvlačio u Hrvate koji su živili u Kninu
12 više, jer su bili u manjini, da je bilo zabrinutosti za svoje sutra.

13 P: Hvala Vam. Za decembar 1990. godine, karakteristično je da su donete
14 neke odluke od velikog značaja za dalji tok situacije u Republici Hrvatskoj. Da
15 li se Vi sećate, da li znate koje su to odluke bile?

16 O: Pa, sjećam se za tada da je negdje oko sredine, oko 20.12., znači oko
17 Svetog Nikole, donešena odluka o formiranju SAO Krajine, a dan iza toga je
18 proglašena... i Ustav, ja mislim. Ne znam šta je bilo u Hrvatskoj, o
19 samostalnosti, nešto o odcjepljenju, odluke neke. Znam da su ta dva događaja
20 vezan jedan za drugi. Dan prije je donešena odluka o formiranju SAO Krajine i da
21 je odma' nastupila odluka ova.

22 P: Hvala Vam. Inače, Vi ste bili na radnom mestu na kome ste bili u
23 Stanici javne bezbednosti Knin. Da li ste od polovine jula 1990. godine pa do

24

25

26

27

28

29

30

1 kraja 1990. Vi imali normalnu pos... komunikaciju, mislim na Vas lično, sa SUP-
2 om Šibenikom i sa SUP-om... sa Ministarstvom unutrašnjih poslova u Zagrebu? Da
3 li ste išli i u jedan i u drugi grad i u jednu i u drugu instituciju policije?

4 O: Od mog postavljanja na radno mjesto pa do kraja 1990. godine, odlazio
5 sam redovno i po potrebi vanredno u jedan i u drugi grad, to jeste i u su... i u
6 Šibenik, u SUP, na sastanke, i u Ministarstvo unutrašnjih poslova u Zagreb, radi
7 referisanja, analize problematike, dobivanja zadataka i iz...iznošenja
8 problematike, cjelokupne analize. Znači išao sam u oba grada, znači i u Šibenik
9 i u Zagreb /?kod/ neposrednih rukovodilaca, da rješavamo situaciju.

10 P: Na radnom mestu na kome ste bili? Do kada ostajete i da li je tu
11 došlo do nekih promena?

12 O: Pa, u toku dvanaestog mjeseca 1990. godine, ja mislim da je to bilo u
13 dvanaestom mjesecu, dogodio se jedan veći incident, ubistvo jednog milicionera i
14 ranjavanje još jednog milicionera koji su bili u patroli kod Obrovca, kod
15 Obrovca u toku noći. I oni su bili pripadnici Stanice javne sigurnosti Benkovac.
16 I te noći je taj ubijen milicioner, Alavanja Goran, a ranjen je jedan drugi
17 milicioner, a treći je ostao neozlijeđen, koji je bio otraga na sjedalu i kojega
18 vjerovatno počinioci nisu ni primijetili, pa je zato ostâ neozlijeđen.

19 Neposredno sutradan, iz Zadra sam dobio zadatak - iz Zadra zato što je
20 Stanica javne sigurnosti Benkovac i Obrovac su pripadale organizaciono pod SUP
21 Zadar - dobio sam depešu da pronađemo jedno lice, po narodnosti Srbina, i da ga
22 privedemo u SUP Zadar radi toga što je on bio osumnjičen za ubistvo i napad

23
24
25
26
27
28
29
30

1 na tu patrolu koja se nalazila kad je ubijen milicioner Alavanja Goran, koji je
2 također bio srpske nacionalnosti.

3 I moj zamjenik u to vreme je... je... pronašli smo navedeno lice,
4 obavili formalnosti i odvezli ga za Zadar, priveli na daljnje ispitivanje i na
5 kriminalističku obradu. Taj događaj i mnogo drugih incidenata i inače sama
6 situacija pogoršavanja izazvala je u meni jedno stanje gdje sam smatrao da

7 (redigirano)

8 (redigirano)

9 (redigirano)

10 (redigirano)

11 (redigirano)

12 (redigirano)

13 (redigirano)

14 P: Hvala.

15 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, na početku odgovora svedoka u ovom delu,
16 imamo jedan deo koji bi možda trebalo redigovati, kada svedok kaže na kom radnom
17 mestu je bio, da ne može da obavlja svoj posao. Pa da sad ja ne ponavljam ponovo
18 to, da ne pravim dalji problem. Da je tražio smenu jer ne može da obavlja dalje
19 posao koji je obavljao, da ga sad ne citiram, pa bi možda taj deo trebalo
20 redigovati.

21 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Prihvatam, osim što on ne kaže koje
22 je to bilo mjesto u to vrijeme. On kaže: "Nisam mogao da nastavim raditi isti
23 posao." Ali ako iz sigurnosti smatra...

24 G. MILOVANČEVIĆ: Prevod je takav da je to... zadovoljava ovu situaciju.
25 Na maternjem jeziku svedoka je to izgledalo drugačije. Sasvim je u redu. Hvala
26 Vam, časni Sude.

27

28

29

30

1 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala, gospodine Milovančević.

2 G. MILOVANČEVIĆ:

3 P: Šta se dešava, svedoče...

4 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Gospodin Whiting je ustao.

5 G. WHITING: [simultani prijevod] Samo iz predostrožnosti, ako je na

6 jeziku svjedoka nešto rečeno a nije prevedeno, to će se još uvijek emitovati na

7 B/H/S-u, pa onda predstavlja teškoću u pogledu toga gdje izvršiti redigovanje.

8 Ali mislim da bismo trebali uzeti indikaciju zastup... branitelja i izvršiti

9 redigovanje tog područja kada to nađemo.

10 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] U redu. Možda bismo mogli izvršiti

11 redakciju strane 37 od reda 14, rečenice koja počinje u 14. redu pa do 20. reda.

12 To bi pokrilo ovaj dio. Hvala Vam. To je, dakle, nalog. Red 14, gdje se kaže "to

13 je izazvalo da osjetim" pa do "kraja decembra" u 20. redu.

14 Hvala. Gospodine Milovančeviću, možete nastaviti.

15 G. MILOVANČEVIĆ:

16 P: Gospodine Svedoče, od momenta kad ste raspoređeni u Stanicu javne

17 bezbednosti u Kninu, dakle polovinom jula 1990. do kraja decembra 1990. godine,

18 da li ste viđali gospodina Martića - on je tada bio zaposlen u toj stanici javne

19 bezbednosti - i šta nam možete reći o njegovoj poziciji i njegovom radu?

20 O: Normalno je da sam ga viđao, naročito do događaja kad je suspendovan.

21 Viđao sam ga svakodnevno, jer je dolazio na posao i izvršavao zadatke koje mu je

22 davao njegov rukovodilac i koje sam mu ja povremeno davao.

23 Za to... taj period do suspenzije, znači negdje pred kraj osmog mjeseca

24 1990. godine, od mog dolaska do tada, mogu reći da je on izvršavao zadatke

25 profesionalno i bez ikakve zamjerke, čak više reći, vrlo uspješno; da je bio

26

27

28

29

30

1 jedan od istaknutijih inspektora na otkrivanju klasičnog kriminaliteta.

2 Što se tiče perioda iza njegove suspenzije i poziva da se, ovaj, javi na
3 disciplinski sud u Šibenik, u SUP, gdje je vođen po Pravilniku o disciplinskoj
4 odgovornosti postupak protiv njega, gdje se on nije htio odazvati, od tada ga...
5 sam ga vrlo, vrlo rijetko viđao, zbog toga šta sam ja bio većinom vezan za rad u
6 kancelariji i odlaske na sastanke, da li Šibenik, Zagreb ili po drugim
7 institucijama, tako da nisam ja šetao kroz grad pa da sam ga mogao vidati. Vrlo
8 rijetko sam ga viđao ili... I kad bih ga vidio, to bi bilo vrlo kratki susreti
9 i... onaj, da smo izmijenili više protokolarne riječi, pozdrave i tako.

10 P: Hvala Vam. Još jedno pitanje vezano za ovaj period vremena i Stanicu
11 javne bezbednosti Knin. Vi ste, svedoče, godinama radili u policiji. Kako nam
12 možete opisati to delovanje stanice javne bezbednosti u smislu normalnosti i
13 primene propisa? Da li je bilo različito u odnosu na druge stanice javne
14 bezbednosti ili ne? Pretpostavljam da ovo pitanje nije sugestivno.

15 O: Pa, za taj period i uspoređujući taj period u Kninu i perioda
16 prethodnog koji sam ja radio iste, približno iste poslove, mogu reći da su se
17 poslovi i zadaci, izvršenje i sve to razlikuje umnogome. Ni teoretski nisam
18 mogao zamisliti da se mogu naći u takvoj situaciji gdje ljudi slobodno prekidaju
19 saobraćaj, nose neprijavljeno oružje, dolazi do narušavanja javnog reda i mira u
20 većem obimu a da se za to ne sankcionišu. Ali takva je situacija bila i
21 procijenili smo da je tako najbolje u to vreme djelovati nama radnicima stanice
22 u Kninu, jer smo izazvali najmanje po... štetnih posljedica koje su mogle
23 prouzročiti mnogo veće posljedice i prouzročiti posljedice koje mogle su biti
24 nepopravljive. Lako je za one koje se mogu popraviti, ali problem je od onima

25

26

27

28

29

30

1 koje su nepopravljive. Znači, mislim u... prvenstveno u tome o lišavanju života
2 nekoga ili tako dalje.

3 Problema su imale i okolne stanice javne sigurnosti, Drniš i Benkovac
4 i... i Obrovac. A problema su imali i također i profesionalci policajci u drugim
5 gradovima Hrvatske, jer i kod njih je bila problematična situacija i za vid ovih
6 događaja. Ništa nije bilo kao ranije. Kažem Vam, počeli su se minirati auta od
7 Srba, njihove radnje, kuće, prijeteće poruke, tako se počelo dešavati odma' i u
8 Kninu.

9 Tako da je ta sva situacija... hoću generalno reći, da je bilo teško
10 biti pripadnik suprotnog naroda u nekoj drugoj sredini, što znači da je bilo
11 teško pripadnik... biti pripadnik srpskog naroda pod kontrolom gdje su Hrvatska
12 milicija bila, to jeste na gradovima u obali i unutrašnjosti. Također je bilo
13 teško biti pripadnik hrvatskog naroda i živjeti u samome Kninu, što iz straha
14 opravdanog ili neopravdanog, ali uglavnom zbog straha za svoj život i za svoju
15 imovinu. Već tada su ljudi pomalo počeli preseljavati, tražiti zamjenu imovine,
16 mijenjati se Srbi sa Hrvatima koji su dolazili prema Kninu ili Hrvati iz Knina
17 koji su odlazili prema Hrvatskoj. Tražili su zamjenu kuća, nekretnina. Na
18 poslovima su se u Hrvatskoj počele pojavljivati određene neke ankete, da li
19 se... da li, ovaj, prihvataju vlast HDZ-a, to jeste Republike Hrvatske, priznaju
20 li vlast, jer se u to vrijeme cjelokupno... većina srpskog stanovništva smatrala
21 kao remetilački faktor ili kao neprijatelj države Hrvatske samostalne i tako
22 dalje. Bilo je vrlo, vrlo teško.

23 P: Hvala Vam. Možete li mi reći, kad je u pitanju položaj tih ljudi
24 različitih nacionalnosti konkretno u Kninu, da li kada govorite o toj teškoj
25 poziciju, da li je to bilo rezultat politike stanice javne bezbednosti ili

26

27

28

29

30

1 stani... politike opštine ili je nešto drugo u pitanju? Možete li nam dati tu
2 objašnjenje?

3 O: Pa, ne mislim da je težak položaj Hrvata koji su živjeli na području
4 opštine Knin - i u samom gradu i u području opštine - bio rezultat rada stanice
5 javne sigurnosti, kao i opštine i drugih institucija. Jer čak štoviše, ja mogu
6 to reći u ime stanice javne sigurnosti, da smo željeli olakšati život i pomoći
7 tim ljudima, zaštititi ih od bilo kakvog napada i od bilo čega. Ali stvarno
8 je... stvarna situacija je brl... bila vrlo, vrlo teška. Kažem Vam, već ranije,
9 sve ono prethodno šta bi se desilo u Hrvatskoj i okolo, da je imalo odjeka i u
10 samom Kninu, odma' bi se to ponavljalo na drugi način u Kninu.

11 P: Gospodine svedoče, možete li nam kratko objasniti šta se to dešavalo
12 van Knina pa je imalo odjeka u Kninu? Objasnite nam to da mi ne izvodimo
13 zaključke, molim Vas.

14 O: Prethodno sam već rekao da je počelo u pravom smislu progra...
15 proganjanje pojedinih Srba u Hrvatskoj, da je počela se uništavati imovina,
16 prigovori, otvoreno je... pretnje na radnim mjestima, u školi i tako dalje, ta
17 sva ukupna politika. Sredstva informisanja su uvijek bombardirala narod sa tim
18 informacijama. Takve inf... sredstva informisanja, bilo da su ona iz Zagreba ili
19 iz Beograda ili iz Splita, uvijek su donosili takve izvještaje prikazujući kao
20 žrtve svoj narod, bez onog prethodnoga da se kaže da jedni i drugi su žrtve. I
21 tako da se ta situacija pogoršavala svakim danom. Ljudi su tražili izlaz iz te
22 situacije i bježeći normalno ka većinskom stanovništvu kojem su oni pripadali,
23 Srbe. Hrvati iz Knina i okoline pomalo su već tražili izlaz i bježeći, odlazeći

24

25

26

27

28

29

30

1 u hrvatske gradove, a Srbi iz tih gradova s mora i iz Zagreba pomalo su već
2 okretali se prema Kninu, okolini i drugim srpskim opštinama koje su tu bile.

3 P: Gospodine svedoče, da li ste Vi na poslu na kome ste bili i sa
4 institucijom u kojoj ste bili mogli tu situaciju da kontrolišete?

5 O: Ma, sigurno je da ja sa pripadnicima stanice u kojoj sam radio nisam
6 mogao umnogome da tu situaciju promijenim, da je kontrolišem. Kažem, sve se to
7 dešavalo uz pomoć štampe, uz pomoć politike, svega, tako da mi smo bili i inače
8 smo definisani kao izvršni organ i... i da postupamo već po nečijim uputama,
9 naredbama i sve ostalo, a ni u kom slučaju da mi provodimo neku politiku i
10 ostalo. Nismo mogli to riješiti.

11 P: Hvala Vam. Šta je karakteristično, šta bis... za početak 1991.
12 godine? Pri tome mislim, naravno, šta je karakteristično za rad Stanice javne
13 bezbednosti u Kninu.

14 O: Kako sam već naveo, da sam ja, ovaj, podnio usmenu ostavku i... na
15 radno mjesto i tražio sam da me zamijeni netko i tako da sam početak 1991.
16 godine i dan 05.01.1991. godine, kad je osnovan SUP Knin, mogu reći, dočekao sa
17 velikim olakšanjem. Kad kažem "olakšanjem", mislim reći da je skinuta
18 odgovornost, velika odgovornost sa mojih leđa, da nisam bio u tom smislu moralno
19 odgovoran za mnoge stvari koje sam pretpostavljao da će se kasnije odvijati i...
20 i do čega bi to moglo odvesti.

21 Znači, početkom januara, 5. januara 1991. godine, osnovan je SUP Knin i
22 u taj SUP je prišla... u sastavni dio SUP-a Knin ušla je i Stanica javne

23 bezbednosti Knin (redigirano)

24 (redigirano)

25 (redigirano)

26 (redigirano)

27 P: Hvala.

28 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, molim Vas da ovu rečenicu "Stanica
29
30

1 bezbednosti Knin", pa ovaj nastavak iza toga "kojom sam", da to bude redigovano.

2 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Zamolio bih da se ova rečenica koja
3 se nalazi u redovima 4 i 5 na strani 43... pretpostavljam da je to ono na šta Vi
4 mislite, gospodine Milovančeviću.

5 G. MILOVANČEVIĆ: Da, časni Sude.

6 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Ne, mislim da ste ustvari mislili na
7 red 25 na strani 42.

8 Dakle, strana 43, redovi 3 do 5, zamolio bih da se izbrišu.

9 G. MILOVANČEVIĆ:

10 P: Možete li nam reći... Pardon.

11 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Izvolite.

12 G. MILOVANČEVIĆ: Hvala.

13 P: Možete li nam reći ko je doneo odluku o osnivanju SUP-a Knin? Da li
14 Vam je to poznato? Ako ne, recite tako.

15 O: Pa, mislim da je odluku o formiranju SUP-a Knin donijela Skupština
16 SAO Krajine, Srpske autonomne oblasti Krajine i da je potpisao u ime Skupštine
17 Milan Babić.

18 P: Rekli ste početkom januara 1991. osnovan je SUP Knin i takođe ste
19 rekli da je do tada rad milicije u Kninu finansiralo Ministarstvo unutrašnjih
20 poslova Hrvatske. Šta se dešava dalje sa finansiranjem?

21 O: Osnivanjem SUP-a Knin, prestaje svako financiranje i... i tehničko
22 opremanje SUP-a Knin od strane MUP-a Hrvatske i tada financiranje, što je
23 najbitnije plata radnika u to vreme, počinje financiranjem od strane SUP-a Knin.

24

25

26

27

28

29

30

1 A to znači, pošto u to vrijeme nismo imali nikakve budžete, bilo kakve pare,
2 znam, sjećam se da su u to vrijeme u stanicu ljudi u ime svoje, u ime više
3 članova familija, organizacija, sela, mjesnih zajednica, donosili pare koje su
4 ostavljale se kod nas u računovodstvu i kasnije od toga dijeljenje su plate i
5 valjda financiran rad.

6 P: Da li hoćete da kažete da je Ministarstvo unutrašnjih poslova
7 Hrvatske prekinulo da finansira SUP Knin?

8 O: Da, to hoću da kažem. Osnivanjem SUP-a, prekinuto je financiranje
9 SUP-a Knin od strane MUP-a Hrvatske.

10 P: Ovo što ste opisali kako su obezbeđivane plate, da li sam u pravu kad
11 kažem da je to bilo dobrovoljnim prilozima građana? Jeste to rekli? Možete nam
12 samo za zapisnik reći "da" ili "ne".

13 O: Da, na to sam mislio kad sam govorio da su donosili pare u ime... da
14 je to bilo dobrovoljno, kol'ko je ko dao. Bile su... neko je orga... sâm se
15 založio za sakupljanje, on je sakupljao, pravio neke spiskove, donosili su to u
16 stanicu milicije i predavali.

17 P: Kolike su bile plate i jesu li bile redovne?

18 O: Pa, ne znam kol'ki je to odnos i tačno kol'ka plata su tada bile, a
19 li sjećam se da su tada počele... da su bile nekih... d ali je to 6.000 ili
20 6.000.000 tadašnjih nekih dinara. Ne sjećam se. Znam da je bila brojka 6 i da je
21 to bilo dosta slaba plata i da je to bilo tako i nisu baš bile redovne. Ali eto,
22 ljudi su imali neke zalihe, pa su tako živjeli i nadali se da će se popraviti
23 situacija, da bi... sve su radi opstanka na poslu i svom radnom mjestu radili,
24 čekajući bolje sutra.

25

26

27

28

29

30

1 P: Kažete 4. ili 5. januara 1991. formiran je SUP Knin. Da li je došlo
2 do neke promene u nadležnosti, u načinu obavljanja posla, u organizaciji, nakon
3 osnivanja SUP-a Knin?

4 O: Pa, osnivanjem SUP-a Knin došlo je do niza drugih... do niza
5 promjena. Te promjene su se očitavale u sledećem: da su Stanica javne sigurnosti
6 Knin, Benkovac, Obrovac, Donji Lapac, Gračac, mislim i Korenica i dalje da ne
7 bih sad možda i pogrešio, ušle su u sastav SUP-a Knin. I tada su se, ovaj... oni
8 su kao takvi... pretpostavljena komanda im je bila SUP Knin, a ne više SUPovi
9 kojima su pripadali prethodno, znači Zadru, Gospiću, Šibeniku i ne znam dalje
10 gdje su bili ti sjedišta. To je takva bila...

11 P: Hvala. Hvala. Da li nakon ovih promena milicija obavlja svoje
12 milicijske poslove, redovne milicijske poslove ili ih ne obavlja?

13 O: Osnivanjem SUP-a Knin - samo da napomenem, da bi jasnije pratili
14 situaciju - na čelu SUP-a tom odlukom skupštine SAO Krajine postavljen je Milan
15 Martić, tada kad je on pravio rukovodnu strukturu. (redigirano)
16 (redigirano)
17 (redigirano)

18 P: Svedoče....

19 G. MILOVANČEVIĆ: Moramo sada ovu rečenicu poslednju, časni Sude,
20 redigovati, na koju funkciju je svedok postavljen.

21 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] U redu. Zamolio bih da se izbrišu
22 redovi 23 i 24 na strani 45, da se ta rečenica rediguje.

23 G. MILOVANČEVIĆ: Hvala.

24

25

26

27

28

29

30

1 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Gospodine Milovančeviću, prije
2 nego što nastavite, ova referenca na 6.000 ili 6.000.000 dinara, da li je to
3 relevantno za period od jedne godine ili od jednog mjeseca? Da li biste to
4 mogli, molim Vas, da razjasnite, kako bi bilo ispravno shvaćeno. I hvala Vam.

5 G. MILOVANČEVIĆ: Hvala, časni Sude.

6 P: Vi ste govorili o plati. Iznos koji ste pomenuli...

7 G. MILOVANČEVIĆ: Meni, časni Sude, jedno objašnjenje - mislim da neće
8 uticati na odgovor - nije bila bitna suma, meni je bilo bitno da li je to više
9 ili manje nego što su ranije primali i da li se moglo od toga živeti. U tom
10 smislu je bilo pitanje.

11 P: Ali objasnite, prvo, da li ste ovaj iznos koji ste pominjali govorili
12 kao sumu za jedan mesec ili za... O čemu se radi?

13 O: Časni Sude, suma i izjava koju sam iznio, u kojoj se kaže 6.000 ili
14 6.000.000, se odnosi na jedan mjesec. A pošto je u to vrijeme početak neke
15 inflacije i ostaloga, česte te nule, dodavanja, ja se više ne sjećam kol'ko je
16 to bilo, al' znam da je bilo umnogome manje, za četiri-pet puta manje

17 (redigirano)

18 (redigirano)

19 (redigirano)

20 (redigirano)

21 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, opet smo u istoj poziciji kao malopre.
22 Svedok je pomenuo svoju platu koju je primao kao... pa taj deo iz... Molim Vas
23 da...

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] U redu. Sasvim sigurno vidio sam i
2 zamoliću da se to rediguje.

3 Zamolio bih, dakle, da se izvrši redigovanje strane 46, do rečenice koja
4 počinje u redu 23 riječima "znam da" pa do kraja tog pasusa, to jeste do 47.3,
5 strane 47 red 3.

6 A kada smo na ovome, meni se čini da je razlika između 6.000 i 6.000.000
7 suviše velika za bilo koga, bez obzira na to što ne može da se sjeti odnosa. Da
8 sam dobivao 6.000.000 i najednom počeo dobivati 6.000, to bih sasvim sig... to
9 bi me ubilo i ja bih to sasvim sigurno upamtio.

10 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, mi to pamtimo po lošem, jer je za jedan dan
11 plata otišla sa 6.000 na 6.000.000, a sa 6.000.000 niste mogli da kupite ono što
12 ste mogli sa 5.000 prethodnog dana ili...ili sa 5 dinara prethodnog dana. Radilo
13 se o strašnoj inflaciji, tako da zbog toga svedok kaže: "To je bila milionska
14 inflacija." To su enormne cifre dodavane. Ako insistirate, ja mogu tražiti od
15 svedoka da nam to... dâ to objašnjenje, ali mislim da je irelevantno. Moglo bi
16 eventualno da se to vidi kroz odnose sa nemačkom markom u to vreme, ali mislim
17 da je sad proteklo mnogo vrom... vremena, gubili bi tu vreme. Ako mi verujete
18 na... ovo što Vam kažem i ako uvažavate ovo št... ako Vam je dovoljno ovo što
19 sam rekao.

20 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Uzet ću ovo što ste Vi rekli kao
21 tačno, a ustvari ja sam gledao na stvarnu sumu koja je dobivena, bez obzira na
22 ekonomske faktore. Ali mi se naprosto učinilo da je 6.000 i 6.000.000 suviše
23 različito. Ali prihvatam ovo što ste Vi rekli.

24

25

26

27

28

29

30

1 G. MILOVANČEVIĆ: Objektivno jeste, ali iz ovih razloga ja nisam
2 insistirao dalje, jer to mi se čini logičnim. Hvala Vam, časni Sude.

3 P: Pomenuli ste malopre jedan interesantan detalj, svedoče. Kažete svi
4 ste u stanici milicije u Kninu imali iste plate. Da li je to ikad bilo ranije? I
5 zašto ste imali iste plate?

6 O: Pa...

7 G. WHITING: [simultani prijevod] Ovo nije prvi puta da se ovo događa. Ja
8 bih samo zamolio Obranu da se uzdrži od komentiranja o dokazima koji se iznose,
9 a mislim da se ovo odnosi na prvu rečenicu.

10 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Mislim da znam o čemu govorite.

11 Mislim da shvatate ono što je gospodin Whiting rekao. Znači, ona prva
12 rečenica, a ne ono što ste rekli kasnije.

13 G. MILOVANČEVIĆ: Shvatam, časni Sude.

14 P: Zašto su svi imali iste plate, svedoče? Samo nam u... vrlo kratko
15 recite, da se ne zadržavamo dalje.

16 O: Pa, svi smo imali iste plate jer za neke formiranje nečega novog,
17 novih institucija, potrebno je niz zakonskih prijedloga, usvajanja, koji nisu
18 ovisni o... o nama, o našoj instituciji. Znači, to je zvanično je... trebala je
19 Skupština već da donese Zakon o organima unutrašnjih poslova, o načinu
20 financiranja, razdiobi tih sredstava i mnogo toga. Mislim da smo svi imali iste
21 plate zbog toga što je to bio dobrovoljni prilog, šta su nam mjesečna primanja
22 bila potrebna svaki mjesec, a i što se smatralo da će to kratko trajati, par
23 mjeseci, nikako neke godine i da ne kažemo više od godina.

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Da li je milicija nastavila da obavlja svoj milicijski ili policijski
2 posao, uprkos ovih organizacionih promena?

3 O: Pa, milicija je i dalje nastavila da obavlja... obavlja svoj posao.
4 Znači sve one poslove koji su bili ranije vezani za organe unutrašnjih poslova,
5 za miliciju, nastavljani su i dalje raditi.

6 I ja se sjećam u to vreme jedne depeše koju je bio potpisao Milan
7 Martić, koja se odnosila na suradnju sa organima unutrašnjih poslova izvan SAO
8 Krajine, u kojoj otprilike, kol'ko se sjećam tih stvari, on je tada naveo da se
9 nastavi komunikacija i rad, suradnja i pružanje usluga između stanica javne
10 bezbednosti iz SAO Krajine sa stanicama policije u to vreme Republike Hrvatske,
11 ali s tim da se neki nazivi ne upotrebljavaju - kako je to ranije traženo u
12 depešama iz Hrvatske - kao i da se ne daju podacima koji su vezani za barikade,
13 tako za oružje i to dalje. Ali sve ostale, znači provjere ljudstva, adrese, sve,
14 sve, sve druge suradnje da se nastavi.

15 P: Hvala Vam. Koji su propisi primenjivani u radu sad SUP-a SAO Krajine?

16 O: Pa, nastavilo se i dalje sa primjenom propisa iz Hrvatske. Najviše se
17 i postupalo u Zakonu o javnome redu i miru, koji je bio tada, ovaj, na snazi,
18 kao i Zakona o krivičnom postupku i krivičnom zakonu. I dalje se nastavilo s
19 tim, da mislim da se paralelno sa tim počeli donositi neki novi propisi vezani
20 samo za Krajinu, da su kasnije početi donositi ti propisi i da smo po njima
21 kasnije postupali.

22 P: Da li je SUP SAO Krajine sarađivao sa drugim državnim organima i da
23 li je postupao po odlukama jugoslovenskih državnih organa? Da li znate nešto o
24 tome?

25

26

27

28

29

30

1 O: Nije mi baš jasno pitanje. Kako mislite...

2 P: Hvala Vam.

3 G. MILOVANČEVIĆ: Molio bih dana monitoru pogledamo jedan dokument. To je
4 65/?ter/ broj 645.

5 Pre nego što se ovaj dokument pojavi na monitoru, reći ću da se radi o
6 aktu SAO Krajine. To je depeša SUP-a Knin, ona je upućena stanicama javne
7 sigurnosti SAO Krajine, svima. Dakle, potpisnik je vršilac dužnosti sekretara,
8 Milan Martić. To će se pojaviti na monitoru. A radi s... predmet je "Povrat
9 privremeno pribavljenog oružja". Dakle, 65ter exhibit Tužilaštva, 645.

10 P: Sada se pred Vama na monitoru pojavio ovaj dokument. Možete li nam u
11 zaglavlju gore levo pročitati koji je to datum i čiji je to akt, svedoče?

12 O: Hvala. Iz zaglavlja ovog dokumenta se vidi da je to Srpska autonomna
13 oblast Krajina, da je to dokumenat SUP-a Knin datiran od 17.01.1990. Ja mislim
14 da je trebalo 1991. da stoji ovde, jer... Evo.

15 P: Hvala Vam. Tu piše "1990." Pročitajte to što piše. Kome je upućeno,
16 molim Vas? Kome je upućena ova depeša? Hoćete nam pročitati? Odmah ispod ovog
17 zaglavlja se nalazi tekst.

18 O: Pa, ova depeša je upućena "stanicama javne sigurnosti SAO Krajine,
19 svima, Benkovac, Gračac, Obrovac, Donji Lapac, Titova Korenica, Glina, Dvor na
20 Uni, Kostajnica, Vojnić, Petrinja i Vrginmost".

21 A radi se o... predmet je "Povrat privremeno pribavljenog oružja".

22 P: Kada ste malopre pominjali datum koji s... sad stoji ovde ispod, na
23 samom vrhu, ispod depeše, oznake broja depeše, rekli ste 17.01.1990. pa ste
24 hteli nešto da prokomentarišete. Šta ste hteli da prokomentarišete u pogledu tog
25 datuma?

26

27

28

29

30

1 O: Pa, mislim da bi ovdje trebalo da stoji... ako je ovo, to je 1991.
2 godine.

3 P: Hvala Vam. Pročitajte mi... nam prva dva reda teksta, ispod ovoga
4 predmeta, molim Vas.

5 O: "Na temelju naredbe Predsjedništva SFRJ od 09.01.1991. godine o
6 vraćanju i oduzimanju vojničkog naoružanja..."

7 P: Hvala Vam. Molim Vas, sad nam pročitajte samo poslednji red, da bismo
8 skratili....

9 PREVODITELJICA: Mikrofon, gospodine Milovančeviću.

10 G. MILOVANČEVIĆ: Oprostite.

11 P: Sada nam pročitajte samo poslednji red u ovom pasusu, koji počinje sa
12 ovo "JNA".

13 O: "... i JNA, potrebno je da se oružje počne vraćati."

14 P: Da li se ovde radi o reakciji SUP-a Knin na neku naredbu?

15 O: Iz ovoga je vidljivo...

16 G. WHITING: [simultani prijevod] Prigovor. Ovo je sugestivno pitanje.
17 Mislim da bi se moglo pitati svjedoka da li prepoznaje dokument i da li zna bilo
18 šta o njemu.

19 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Gospodine Milovančeviću, šta kažete?

20 G. MILOVANČEVIĆ: Slažem se da postavimo upravo takvo pitanje, časni
21 Sude.

22 P: Da li prepoznajete ovaj dokument i šta znate o njemu?

23 O: Pa, znam za postojanje ovog dokumenta i sjećam se tog vremena u prvom
24 mjesecu kada je Predsjedništvo Jugoslavije donijelo naredbu o vraćanju i
25 oduzimanju vojničkog naoružanja na području cijele Jugoslavije ili bolje rečeno
26 na području Hrvatske. Sjećam se u to vreme da je u stanici organizovan punkt, to

27

28

29

30

1 jest' primanje takvog naoružanja koje su predavali građani. U to vrijeme, ne
2 znam kol'ko je već vremena prošlo i kol'ko je trajala ta akcija, ali ubrzo je po
3 ovoj naredbi... znam da je u Stanici javne bezbednosti u Kninu održana, ovaj,
4 konferencija za štampu na kojoj su tada govorili i vodili konferenciju Milan
5 Martić i Zelenbaba Milenko, kao načelnik, i da je tada pokazano da je dio oružja
6 vraćen od strane građana, da je vraćen u Stanicu javne bezbednosti Knin.

7 P: Hvala Vam. Pročitajte nam drugi pasus u ovoj depeši, molim Vas.

8 O: "Vraćanje oružja inicirajte odmah na Vašim područjima, u Vaše stanice
9 javne sigurnosti ili u najbliže jedinice i ustanove JNA, odnosno postupite u
10 skladu s naredbom Predsjedništva SFRJ."

11 P: Hvala Vam. Da li nam možete reći ko je u potpisu ove depeše, ovog
12 dokumenta?

13 O: Pa, u potpisu je Milan Martić, sekretar. VD sekretara, Milana Martić
14 i njegov potpis.

15 P: Hvala Vam.

16 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, predlažem da se ovaj dokument uvede kao
17 dokaz Odbrane.

18 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Dokument se usvaja u spis. Molim da
19 mu se odredi broj.

20 TAJNICA: [simultani prijevod] Časni Sude, ovo će postati dokazni predmet
21 891.

22 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala Vam.

23 G. MILOVANČEVIĆ: Hvala. Dokument može da se ukloni sa ekrana, sa
24 monitora.

25

26

27

28

29

30

1 P: Gospodine svedoče, rekli ste da je to bila naredba Predsedništva iz
2 početka januara 1991. da se oduzme oružje na teritoriji Hrvatske, da se...
3 tačnije da se... nalog da se vrati oružje, višak oružja koji ne pripada
4 regularnim sastavima. Da li znate da li je Hrvatska, Republika Hrvatska, odnosno
5 da li su vlasti Republike Hrvatske postupile po ovoj naredbi?

6 O: Kol'ko se sjećam, vlasti Republike Hrvatske nisu postupile po ovoj
7 naredbi i nikakvo oružje nije vraćano, da li u... u prostorije policije ili neke
8 druge prostorije u Hrvatskoj.

9 P: Hvala Vam. Rekli ste: "Napraavljen je SUP SAO Krajine." U... da li nam
10 možete reći kakva je bila organizaciona struktura, raspored poslova, naziv
11 radnika, njihova ovlašćenja u odnosu na dotadašnje stanje? Da li je tu došlo do
12 nekih promena ili ne?

13 O: Osim tih promjena gdje sam rekao da se ove stanice potčinjavaju,
14 podređuju pod SUP Knin, koje sam ih malopre pre... pročitao, drugih promjena
15 nije bilo što se tiče ni u oznakama, ni u uniformama, ni nazivima radnih mjesta.
16 Takva sistematizacija radnih mjesta skoro da je ista ostala, kao i zadaci i
17 poslovi po kojima su postupali sami milicioneri.

18 P: Molio b...

19 G. WHITING: [simultani prijevod] Izvinite što prekidam.

20 Radi zapisnika, rečeno mi je da je dokaz koji je upravo usvojen na spis,
21 a to je 891, već u spisu kao dokazni predmet 513. U izvjesnoj mjeri to je naša
22 greška, jer mislim da se on dva puta pojavljuje na našem spisku dokaznih
23 predmeta prema pravilu 65ter, tako da se dokum... Odbrana usredsredila na ovaj,

24

25

26

27

28

29

30

1 ali on je već u spisu. Mi možemo da ga ostavimo, a možemo i da razriješimo tu
2 grešku, ali htio sam da se... da to uđe u zapisnik, tako da ne dođe do zabune.

3 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Nemate nekih... nekog predloga za
4 ko... koji iznosite a što mislite da bi trebalo da uradi?

5 G. WHITING: [simultani prijevod] Mislim da može da se ostavi, ali neka
6 je u zapisniku i neka to bude zajedno, da postoje zapravo dva primjera, dvije
7 verzije ovoga istog dokumenta u spisu. To je sve.

8 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Jeste zadovoljni, gospodine
9 Milovančeviću?

10 G. MILOVANČEVIĆ: Da, časni Sude, zadovoljan sam ovim.

11 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Možete nastaviti.

12 G. MILOVANČEVIĆ: Molio bih da na monitoru pogledamo jedan drugi
13 dokument. Radi se o *exhibitu* broj 611. To je dokument koji smo već koristili u
14 dosadašnjem radu, a on sadrži listu zaposlenih aktivnih radnika u Stanici javne
15 sigurnosti Benkovac. To je dokument koji na sebi nema datuma. Ako možemo da
16 vidimo početak ovog dokumenta, sam vrh dokumenta dakle.

17 P: Možete li nam pročitati, iako je malo izbledeo tekst, o kakvom se
18 dokumentu radi, svedoče?

19 O: Ovde se radi o dokumentu Stanice javne bezbednosti Benkovac, a
20 dokumenat je spisak aktivnih radnika Stanice javne bezbednosti Benkovac.

21 P: Možete li nam objasniti šta je to... šta su to aktivni radnici
22 Stanice javne bezbednosti Benkovac?

23 O: Pojam u miliciji "aktivni" i... i koristila su se dva pojma,
24 "aktivni" i... i "rezervni" radnici. Pojam "aktivni" je značio da je netko

25

26

27

28

29

30

1 završio školovanje za milicionera, da li je to bilo ono, kako sam ja ranije
2 objašnjavao, srednja škola u Zagrebu ili tečaj iza završene srednje škole i
3 odslužene vojske. Uglavnom, on je... pojam "aktivni" je značio da je netko
4 osposobljen i dobio certifikat, ako možemo tako reći, da radi kao milicioner.

5 P: Hvala Vam. Dakle, ovaj dokument predstavlja spisak takvih zaposlenih,
6 je li tako, u Stanici javne bezbednosti Benkovac? Jesam li u pravu, gospodine
7 svedoče?

8 O: Da, da. U pravu ste.

9 P: Ovde imate podvučene neke naslove. Molim sad da malo podignemo ovaj
10 dokument. Piše "Stanica milicije Stabanj, Stanica milicije Smiljčić, Stanica
11 milicije Miranje Gornje", pa "Stanica milicije Brgud", pa "Odeljenje milicije
12 Karin". Da li je ovo struktura jedne stanice koja je redovna ili je neka
13 vanredna struktura stanice milicije? Kako to Vama izgleda?

14 O: Pa, ovo mi...

15 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Gospodine Milovančeviću, mislim da bi
16 trebalo da postavite pitanje na sljedeći način: "Šta je ovo?" A ne... nemojte
17 sugerisati kakva bi trebalo da bude struktura i da onda pitate za komentar onoga
18 što ste rekli. Upravo na to se tužilac i žalio. To postaje sugestivno pitanje
19 ako tako postupate. Molim Vas da pokušate da se uzdržite od postavljanja
20 sugestivnih pitanja.

21 G. MILOVANČEVIĆ: Hvala. Da pogledamo stranu 2 ovog dokumenta na B/H/S-u.

22 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Postavite pitanje. Dobijte odgovor na
23 svoje pitanje, ali ga preformulišite.

24 G. MILOVANČEVIĆ:

25 P: Ovde se pominju stanice milicije u različitim mestima. Šta to govori?
26
27
28
29
30

1 O: Ovaj dokumenat nam govori da su ove stanice milicije u sastavu
2 Stanice javne bezbednosti Benkovac. Što se tiče ovakvog rasporeda i ovih stanica
3 milicije, ova situacija ovakva, sa ovoliko stanica milicije, je karakteristična
4 za neku vanrednu situaciju.

5 Stanica javne bezbednosti Benkovac prije rata i prije događanja ovakav
6 raspored nije imala. Ovo je vanredno... vanredna situacija i ovde sve govori ko
7 su pripadnici te pojedine stanice, poimenično stanica i poimenično zaposleni i
8 aktivni radnici milicije.

9 P: Molim Vas da pogledamo... Hvala Vam.

10 G. MILOVANČEVIĆ: Da pogledamo stranu 2. Poglavlje 7 nosi naziv "Stanica
11 javne bezbednosti Benkovac". To je na sledećoj strani odmah. Pod brojem 20...

12 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Gospodine Milovančeviću, zašto
13 dokument nema sljedeću stranicu?

14 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, ako sam razumeo Vaše pitanje, na B/H/S-u
15 ima a na engleskom prevodu nema. Jeste me to pitali? Koliko sada vidim...

16 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Da. Hvala Vam. Broj sedam, dakle.

17 G. MILOVANČEVIĆ: Pod rednim brojem 7 nalazi se Stanica javne bezbednosti
18 Benkovac.

19 P: Je li tako, svedoče?

20 O: Da.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Ona sadrži zaposlene pod kojim brojevima? Od broja kog do broja kog?
2 O: Pa, ona sadrži, kol'ko ja znam, ovde su od broja 25 pa...
3 G. MILOVANČEVIĆ: Molim Vas sad da okrenemo sledeću stranu, znači stranu
4 3 ovog dokumenta. Do broja...
5 SVJEDOK: Do broja 67.
6 G. MILOVANČEVIĆ:
7 P: Hvala Vam.
8 G. MILOVANČEVIĆ: Molio bih Vas sada da vratimo drugu stranu i da nam
9 pokažete...
10 P: ... Da nam pročitate ime osobe koja je navedena pod brojem 25. Znači,
11 strana 2 na B/H/S-u, početak teksta, početak broja /nerazumljivo/.
12 O: Ovde je pod rednim brojem 25 napisano "Dražić Boško".
13 P: S obzirom da dokument nema datum, da li Vam ovo ime može ukazati na
14 koji se predio vremena odnosi ovaj dokument?
15 O: Pa, ovaj... ovaj dokument može da se odnosi na dio, znači, na godinu
16 1991. Znači, negdje 1991. od... od... od... Ne znam baš tačno od kada, ali može
17 drugi dio 1991. i... i na 1992. godinu, do otprilike 10.04.1992. godine.
18 P: Hvala Vam.
19 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, čini mi se da bi sada možda bio momenat da
20 napravimo pauzu, da ne počinjemo sa novim dokumentom.
21 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala, gospodine Milovančeviću.
22 Napraviti ćemo pauzu i nastavljamo sa radom petnaest do 6.00h.
23 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prijevod] Molim ustanite.
24 ... Početak pauze u 17.11h
25 ... Sjednica nastavljena u 17.44h
26 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prijevod] Molim ustanite.
27 Izvolite sjesti.
28 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Prije nego što nastavimo, čini mi se
29
30

1 da taj dokument koji ima dva broja dokaznih predmeta, koji je uveden u
2 transkript kao prvobitno dokazni predmet 513 umjesto 515. Pokušavam da pronađem
3 taj dio zapisnika tako kako bi zapisnik jasno pokazao da je... da se radilo o
4 dokumentu 515 a ne 513. Može li neko da mi pomogne? Koja je to stranica?

5 [Raspravno vijeće i tajnik se savjetuju]

6 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Na stranici 54, u retku 7, u
7 zapisniku piše 513, a trebalo bi da stoji 515. Tako treba da poka... kad budemo
8 povezivali ta dva dokumenta, ne treba da tražimo 513 nego veza se ispostavlja
9 između dokumenata 515 i 891. Hvala Vam.

10 Možete nastaviti, gospodine Milovančević.

11 G. MILOVANČEVIĆ: Hvala.

12 P: Objasnili ste da je početkom 1991. osnovan SUP Krajine. Šta je bio...
13 da li Vam je poznato šta je bio posao sekretara SUP-a SAO Krajine, gospodina
14 Martića?

15 O: Pa, mislim da posao sekretara SUP-a je da rukovodi SUP-om i da, ovaj,
16 stara se da radnici izvršavaju svoja zakonska obaveze i normalno, da obezbeđuje
17 zakonitost rada i postupanja radnika unutrašnjih poslova Krajine.

18 P: Da li Vam je poznato da li je gospodin Martić to činio ili nije
19 činio?

20 O: Iz ove pozicije gledajući, ovaj, mislim da je on to radio. I mislim,
21 u to vreme, da je to obavljao, tu dužnost i da je taj svoj zadatak izvršavao.

22 P: Vi ste u to vreme radili u stanici, dotadašnjoj Stanici javne
23 bezbednosti Knin, potom SUP-u Knin. Šta su bili Vaši poslovi?

24 O: Konkretno... konkretno, moji poslovi su bili vezani za obradu

25

26

27

28

29

30

1 kriminaliteta, vršenje uviđaja i istraživanje krivičnih djela na području
2 stanice SUP-a Knin, to jest opštine Knin.

3 P: Da li je to bio normalan policijski posao?

4 O: Jeste, bio je to jedan normalan policijski posao i zadatak. I takav
5 posao je postojao i... i ranije.

6 P: Da li ste dobili nekada neku naredbu koja je u sebi sadržala
7 pravljenje bilo kakve razlike među građanima, s obzirom na njihovu nacionalnu,
8 versku, političku ili drugu pripadnost?

9 O: Nikad takvu naredbu nisam dobio ni od gospodina Martića ni od ostalih
10 pretpostavljenih u to vreme.

11 P: Da li Vam nešto znači pominjanje imena Vrpolje sela ili mesta Vrpolje
12 i Potkonje u prvoj polovini 1991. godine?

13 O: Kad pominjemo imena Vrpolje i Potkonje, možemo kazati u... možemo
14 kazati tada da je u tim selima živjelo miješano stanovništvo, ali većinski
15 gledajući da je to bilo stanovništvo hrvatske nacionalnosti, A bilo je i Srba.

16 P: Možete li nam reći ili opisati gde su se nalazila ta sela? Mi imamo
17 ovde neke karte u atlasu, ali je teško pronaći sela. Očigledno su karte isuviše
18 krupne za... U odnosu na Knin mislim, gde su se nalazila u odnosu na Knin?

19 O: Selo Vrpolje nalazilo se na... neposredno uz sam grad Knin, znači 2
20 kilometra sjeverno od... kilometar do dva sjeverno od grada Knina. I čak su i
21 bili povezani, kuće su bile... nastavljen je niz od Knina do Vrpolja i u
22 Vrpolju. A selo Potkonje nalazilo se južno, gledajući od strane Knina.
23 Udaljenost je neka 3 kilometra od Knina.

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Možete li nam, svedoče, reći po čemu se sećate ovih sela, vezano za
2 tu prvu polovinu 1991. godine? Da li je to vezano za Vaš posao?

3 O: Jeste. Ta... pominjanje takvih... tih sela u 1991. godine, prvoj
4 polovini, vezano je za jedan događaj koji se tada dogodio, a radi se o
5 oduzimanju ilegalnog vojničkog naoružanja koje se nalazilo kod stanovnika
6 pomenutih sela, kod stanovnika Vrpolja i Potkonja.

7 P: Možete li nam reći ko je naložio to oduzimanje i šta se desilo? Gde
8 ste Vi... šta ste Vi radili?

9 O: Sjećam se da je to bilo u prvoj polovini, mislim, petog mjeseca 1991.
10 godine, kad su radnici pri... prikupljeni svi radnici SUP-a Knin. Sakupljanje je
11 bilo u centru Golubić kod Knina. I tada je, ovaj, održan sastanak na kojemu je
12 načelnik Zelenbaba Milenko pročitao informaciju da je došlo do ilegalnog
13 naoružavanja stanovništva - i to stanovništva hrvatske nacionalnosti - da su
14 naoružani sa vojničkim naoružanjem, pretežno puškama Kalašnjikovim, i...

15 P: Kažete načelnik Zelenbaba je pročitao informaciju. Načelnik čega? Šta
16 je bio... gde je bio načelnik gospodin Zelenbaba?

17 O: Gospodin Zelenbaba je bio načelnik SUP-a Knin u to vreme.

18 P: Da li... Šta se posle toga desilo? Opišite nam kratko šta se nakon
19 toga desilo.

20 O: Kažem, načelnik Zelenbaba je tada pred svim zaposlenim radnicima na
21 sastanku pročitao informaciju da su... da je došlo do ilegalnog naoružavanja
22 građana, što predstavlja kršenje zakonske procedure, to jest' postoji opasnost
23 da dođe do obračuna između Srba i Hrvata na tom području... na tom području. I
24 zadatak je bio izdat da se takvo oružje mora pronaći i oduzeti. Cjelokupan
25 sastav milicije podijeljen je u dvije grupe. Jedna je bila određena za

26

27

28

29

30

1 razoružavanje sela Vrpolje, a druga grupa je bila određena za razoružavanje sela
2 Potkonje.

3 P: Možete li nam reći da li ste Vi išli u tu akciju?

4 O: Jesam, bio sam ja učesnik te akcije. Mene je po rasporedu dopalo da
5 sudjelujem u razoružavanju mještana sela Potkonje.

6 P: Jeste li otišli u to selo i šta se desilo tamo?

7 O: Na tom sastanku i u samome mjestu, za svako mjesto određene su i
8 podgrupe. Svaka podgrupa je dobila zadatak konkretno, otprilike šta mora, ovaj,
9 da učini i koji su njezini ciljevi. Moja grupa dobila je zadatak da uđemo u
10 školu koja se nalazila u tom mjestu Potkonje i da izvršimo kontrolu prostorija
11 škole i da, u slučaju da zateknemo kakvo oružje ili bilo šta šta bi imalo
12 porijekla iz vojnih skladišta i služ... i moglo služiti za napad i ugrožavanje
13 sigurnosti drugih ljudi, da se to oduzme, kao i da izvršimo legitimisanje svih
14 zatečenih lica i privođenje i utvrđivanje njihovog načina... njihovog razloga,
15 ovaj, da s... prisutnosti u tim prostorijama.

16 P: Hvala. Kada ste pošli na taj zadatak, Vi i Vaša grupa, kako ste bili
17 obučeni? Šta ste imali i čime ste pošli na zadatak?

18 O: Kol'ko se sjećam, mislim, bili smo obučeni normalno, u stare
19 milicijske uniforme i imali smo naoružanje. Tada smo ponijeli i sobom i puške.

20 P: Šta se desilo u Potkonju kada ste stigli u Potkonje? Koje je to doba
21 dana bilo i šta se desilo? Kratko nam opišite.

22 O: Pa, to je bilo popodne, pred... popodne. Znači, ušli smo u Potkonje
23 sa str... druge strane sela, znači ne sa one odakle se otprilike normalno dolazi
24 sa jednim putićem i gdje je bliži dolazak iz Knina do Potkonja, već smo okolo
25 došli. I došli smo sa vozilima.

26 Odmah po dolasku, mislim da je mogla biti nedjelja i za vid toga što

27

28

29

30

1 je... su ljudi bili negdje u s... u sredini tog sela na uobičajenom mjestu, gdje
2 su igrali balote i gdje su se sastajali. Brzo sam izišao iz vozila i sa mojom
3 grupom krenuo u pravcu škole.

4 Na tom putu prolaska, prolazili smo pored jedne kuće i dok smo prolazili
5 u dvorištu je bila jedna žena starija, negdje 60 i koju godinu, i držala je
6 lovačku pušku u ruci. Nešto je vikala, galamila kud idemo, ko smo, šta hoćemo i
7 tako. Ja i moje kolege smo bez obaziranja na nju i bez razgovora prošli pored
8 nje i išli smo prema onom osnovnom zadatku, prema školi. Ostali su išli prema
9 svojim zadacima kako su bili... kako im je bilo naređeno.

10 Jedan iz moje grupe je nešto zastao i počeo se dokazivati i razgovarati
11 sa tom ženom, prepirati se. Ja sam već zamakao i iza toga sam čuo pucanj. Po
12 načinu, otprilike sam pretpostavio da je to pucanj iz lovačke puške. I
13 vjerovatno, mislio sam odmah, što je istina i bila, da je to pucala ta žena. A
14 nedugo iza toga počeli su... pojavili su se pucnjava, počeli su rafali da se
15 izmjenjuju, kraći.

16 Ubrzo smo ušli u školu, ja i moja grupa, i tu nismo nikoga zatekli,
17 nikakvog materijala, ništa, i mi smo tu po izvršenju tog za... dostignutog cilja
18 tu smo se zaustavili i čekali. Imali smo motorole, takoz... koje su služile za
19 vezu, radio-stanice, i pratili samo situaciju, da ne bi ko došao i pratili smo
20 preko veze razvoj ostalog događaja u samom mjestu.

21 P: Možete li nam reći nakon koliko vremena je akcija okončana i kako se
22 završila?

23 O: Pa, akcija je okončana za jedno otprilike sat i po, tako, do dva, ne
24
25
26
27
28
29
30

1 znam već sada odrediti to, prošlo /?je/ mnogo vremena. Uglavnom, okončana je
2 pronalaskom oružja, automatskih pušaka i... i privođenjem nekoliko ljudi u
3 Stanicu javne bezbednosti u Knin. Privođenjem nekoliko ljudi, mislim na
4 stanovnike tog sela Potkonja. Među privedenim stanovnicima sela Potkonja nalazio
5 se i jedan mladić koji je bilo... bio malo ranjen u ruku; bila manja rana, nije
6 bila ono teška rana. Isti je priveden u stanicu i kasnije sam u stanici saznao
7 da se radi o mladiću čija je majka držala lovačku pušku kad smo prolazili i
8 po... kad je ona pucala, on je iznio pušku automatsku i počeo pucati prema
9 milicionerima koji su se kretali u različitim pravcima. Tada je neko uzvratio
10 paljbu pucajući prema njemu i malo ga ranio, u ruku ga pogodio, bolje reći
11 okrznio /sic/. I tako da je on bio priveden u stanicu i gdje mu je ukazana pomoć
12 i ponovo vraćen u stanicu na obavljanje razgovora.

13 P: Možete li nam reći, kažete pronađene su automatske puške, koliko...
14 Da li ste Vi imali prilike da ih vidite? Kakav je izveštaj o toj akciji bio?

15 O: Pa, ukupno gledajući, ja mislim da smo tada u Potkonju i u Vrpolju
16 oduzeli nešto oko šezdesetak pušaka i municije za te puške. Radilo se o
17 automatskim puškama, ja mislim, mađarske ili rumunjske, prije bih rekao mađarske
18 proizvodnje, Kalašnjikovima i pripadajućom i... i pripadajućom municijom za te
19 puške.

20 Mogu reći da odmah... u Potkonju, kao i Vrpolju, kasnije nisu odmah
21 pronađene i sve... i oduzete puške, nego su naknadno tu večer nešto i naknadnim
22 danima, kroz obavljanje informativnih razgovora sa tim ljudima iz tih sela, koji
23 su odavali kasnije kod koga su puške... se nalaze i da smo odlazili u to mjesto
24 i uzimali te puške, gdje su oni... koje su oni govorili za njih i da smo ih
25 donijeli u stanicu.

26 P: Rekli ste da je u Potkonju bilo pucnjave. Opisali ste kako je do toga

27
28
29
30

1 došlo. Da li je u Vrpolju bilo pucnjave, šta se tamo dešavalo? Da li ste to
2 saznali?

3 O: Pa, nisam bio učesnik istovremeno, nisam mogao biti na dva mjesta,
4 ali kol'ko sam čuo da u Vrpolju nije bilo pucnjave, nije bilo ničega, nego su
5 samo oduzimano oružje uz potvrde o oduzimanju predmeta.

6 P: Da li ste došli do podatak ko je naoružao to stanovništvo, ko je
7 doneo te automatske puške?

8 O: Sa privedenim momcima i ljudima iz... jer se radilo o muškarcima...

9 G. WHITING: [simultani prijevod] Prigovor. Posljednje pitanje je
10 sugestivno.

11 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Da.

12 G. WHITING: [simultani prijevod] Mislim da je posljednje pitanje bilo
13 sugestivno. Pretpostavka je da im je neko dao oružje.

14 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Šta kažete, gospodine Milovančević?

15 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, zaista da ne bismo pretpostavljali, možda
16 je prethodno pitanje bilo: da li je utvrđeno otkuda oružje u selu? Povlačim ovo
17 pitanje ranije i formulišem ga ovako, ukoliko dopuštate da to učinim.

18 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Kao što sam ranije rekao, molim Vas
19 pokušajte da izbjegnute postavljati sugestivna pitanja. U redu je da povučete
20 pitanje, ali jednom kada ste posadili odgovor u glavu svjedoka, onda je
21 beskorisno povlačenje, jer svjedok već zna koji je potreban odgovor.

22 Gospodine svjedoče, da li ste saznali kako je dobiveno to oružje,
23 odnosno kako su do njega došli ljudi od kojih ste ga konfiskovali?

24

25

26

27

28

29

30

1 SVJEDOK: Časni Sude, nad privedenim ljudima, stanovnicima, vršena je
2 kriminalistička obrada, što znači da su sa njima obavljani informativni
3 razgovori na okolnosti posjedovanja i dobivanja oružja. Rezultat te obrade je
4 bio da su oružje dobili tako što su preko aktivista iz svog sela, mislim tako,
5 aktivista HDZ-a, Hrvatske demokratske zajednice, to oružje dobili u Šibeniku i
6 da su ga ilegalno sa vozilima prebacili do sela i potom podijelili međusobno. To
7 se... vrijeme koje su oni navodili tada da su dobili, to je odma' početak 1990.
8 godine, kol'ko se sjećam takvih izjava i toga, da je to bilo početkom 1990., da
9 su dobili to oružje. 1991., mislim.

10 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Kada se to desilo? Oprostite. Kada
11 ste izvršili konfiskaciju? Kad je to bilo, koje godine i kojeg mjeseca, ako se
12 sjećate, i datuma?

13 SVJEDOK: Ne mogu se sjetiti datuma, a mislim da je to bilo početkom
14 petog mjeseca 1991. A i vidim tada na te... da sam vjerovatno rekao 1990. a
15 mislio sam 1991., početkom 1991. da su to oružje dobili, u izjavama. A mi smo tu
16 radnju izveli početkom maja 1991. Radi se o 1991. godini cijelo vreme.

17 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala Vam.

18 Možete nastaviti, gospodine Milovančević.

19 G. MILOVANČEVIĆ: Hvala, časni Sude.

20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 P: Šta se desilo sa ljudima, sa osobama koje su posedovale ovo oružje
2 dalje? Kakav je postupak sa njima bio?

3 O: Pa, kol'ko se sjećam, tada protiv navedenih lica je podnesena jedna
4 krivična prijava za nabavljanje takvog oružja i sudjelovanje u toj cijeloj
5 akciji, a da su sva lica puštena na slobodu i to jest' pušteni su da idu u svoje
6 mjesto, u Potkonje da idu i dalje tamo su nastavili živjeti.

7 P: Svedoče, mi smo u ovom postupku čuli i jedno drugo objašnjenje, da je
8 to bila akcija upravljena na to da prestraši to stanovništvo koje je bilo
9 nezaštićeno i nenaoružano i da je imala za cilj da Potkonje i Vrpolje očisti od
10 Hrvata. Jeste li Vi učestvovali zaista u takvoj akciji?

11 O: I za vid mog posla koji sam... osnovnog mog zanimanja koje sam radio
12 i od kad sam počeo raditi, siguran sam da ja u takvoj akciji lično ne bih nikada
13 učestvovao, sa namjerom da protjeram nekoga sa njegovog kućnog praga, sa njegove
14 imovine koja je vjekovima stvarana.

15 Siguran sam da ta akcija nije bila uperena na protjerivanje stanovništva
16 iz tog sela i to iz više razloga: u Vrpolju nije bilo uopšte pucnjave, nije bilo
17 nikakvih sukoba, maltretiranja. U Potkonju je došlo do pucnjave i za vid toga
18 šta je taj mladić i njegova majka su prvi počeli. A taj mladić je prvi počeo
19 pucati po... prema našim ljudima, gdje je sa pucnjavom prouzrokovao...
20 prouzrokovao štetu na vozilu sa kojim smo mi tada... jedno od vozila sa kojim
21 smo došli u Potkonje. Uzvracena je vatra radi odbrane naše lične i toga ko je
22 pucao.

23 Odmah po ispitivanju i ranjavanju istog, u normalno vrijeme, taj bi bio
24
25
26
27
28
29
30

1 zadržan u pritvoru do suđenja i po suđenju upućen na izdržavanje kazne. Ali u to
2 vreme, zbog takvih okolnosti koje su bile vanredne i zbog situacije straha od...
3 za vlastite živote, nije se tako postupilo, nego je on... Ja ne znam da li je
4 zadržan koji dan u pritvoru, ali vrlo brzo on, a ostali i ranije su pušteni iz
5 pritvora i normalno su nastavili živjeti u svojim selima, tako da ta sela su
6 ostala naseljena. Neki su čak i ostali u njima i do 1995., a neki su ranije
7 napustili.

8 Ali sigurno tih dana da niko nije napustio to selo, ni jedno ni drugo
9 selo. A i... i kažem ponovo da ta akcija nije imala namjeru zaplašivanja i
10 Hrvata i sa namjerom da sele iz... sad iz tih sela, jer su oni ostali tu
11 živjeti. I ja ne znam da je više bilo nekih većih incidenata u tim selima u to
12 vreme.

13 P: Hvala Vam. U tom maju mesecu 1991. godine, pominju se dva neka
14 politička događaja, dva referenduma, ali Vam u vezi sa njima neću postavljati
15 pitanja. Interesuje me situacija na terenu.

16 Da li Vam pominjanje Polače u tom maju mesecu 1991. ukazuje na neki
17 događaj ili ne? Pominjanje Splita u maju 1991. Ta dva mesta. Možete li nam
18 najkraće moguće reći?

19 O: Pa, u tom periodu već je došlo do određenih... do sukoba između snaga
20 Ministarstva unutrašnjih poslova i Milicije Krajine, kao i između civila iz
21 Krajine sa pripadnicima MUP-a.

22 Prije toga imamo 31.03., na katolički Uskrs, sukob jedinice Ministarstva
23 unutrašnjih poslova i jedinice MUP-a Krajine na Plitvicama. Za posljedicu /?je/
24 bilo dva mrtva, po jedan na svakoj strani. Imamo u petom mjesecu situaciju u

25

26

27

28

29

30

1 Borovu Selu, gdje je došlo do obračuna između mini... jedinica MUP-a Hrvatske i
2 domaćih teritorijalaca. Za posljedicu bilo je, ja mislim, 12 mrtvih pripadnika
3 Hrvatske policije i 4-5 što civila što pripadnika Teritorijalne obrane u Borovu
4 Selu. Imamo situaciju da je u Polači tada ubijen jedan mladić, Vaso Pećer, od
5 pripadnika Ministarstva unutrašnjih poslova Hrvatske, koji su bili stacionirani
6 tada u selu Kijevo u blizini Knina. Tako da je situacija to bila uzavrela.

7 Imamo situaciju 06.05. na... ovaj, davljenje... događaj i demonstracije
8 u Splitu ispred komande vojno-pomorske oblasti, davljenje jednog vojnika,
9 ubistvo jednog vojnika.

10 Također je... vrlo teška situacija je bila ja mislim 2. ili 3. maja
11 1991. godine. Ubijen je pripadnik hrvatskog Ministarstva unutrašnjih poslova u
12 jednom selu u blizini Benkovca. Nakon ubistva tog pripa... tog policajca MUP-a
13 Hrvatske iz... u selu Polača, Franko Lisica se je on zvao, ovaj, u Zadru su....
14 u Zadru je došlo do takozvane "kristalne noći". To je bilo tada pojam da je oko
15 stotinjak što stanova, kuća ili objekata ovih za prodaju, prodavnica ili
16 ugostiteljskih objekata - vlasništvo Srba - razbijeno, uništeno. Tako da je
17 situacija postala maltene... ne, nije maltene, ali baš je rat. Ginulo se već,
18 prolivena je krv. Na osnovu takve situacije u Zadru, gdje su razbijeni lokali i
19 ostalo, ja mislim da je negdje 6-og ili 7-oga, u Kninu isto je također došlo do
20 razbijanja i uništenja imovine hrvatske.

21 P: Vi ovu... Dali ste jedan vrlo dugačak odgovor, svedoče. Vi ovu
22 situaciju opisujete kao rat. Vi se tada nalazite u SUP-u SAO Krajine; jesam li u
23 pravu?

24 O: Pa, može se reći da je situacija bila ratna, čim je bilo toliko
25 mrtvih i prolijevanja krvi. Sigurno nije neka predratna, jer predratna
26 situacija, to je nešto priprema za rat. Ali kad se prolije krvi i kad ima mrtvih
27 i nepovratna situacija, onda sigurno da je to ratna. I u to vreme, ja sam

28
29
30

1 bio pripadnik Ministarstva unutrašnjih poslova Krajine.

2 P: Rekli ste da ste prilikom akcije u selima Vrpolje i Potkonje bili u
3 starim milicijskim uniformama. Kakve boje su bile te uniforme?

4 O: Pa, boja tih uniformi bila je... kako bih, ovaj... otprije mnogo
5 godina se nije mijenjala, bila je... govorilo se plava, svijetlo-plava ustvari.
6 Ona je bila više svijetlo.... može se reći sivo nešto i plavo, tako, između.

7 P: Da li takve uniforme ostaju i dalje u toku 1991. godine kod
8 pripadnika SAO Krajine, takva boja uniforme?

9 O: Pa, još se je jedno vreme... dugo su se nosile te uniforme stare od
10 prethodnog sistema, jer smo takvih uniformi imali mnogo u skladištu i kao takve
11 su korištene. Dugo su se nosile. Ne znam tačno sada do kojeg datuma i ostalo. To
12 je tol'ko bitan mi podatak tada bio pored ovih događaja, da se ne mogu sad
13 sjetiti.

14 P: Da li je Milicija SAO Krajine imala maskirne uniforme?

15 O: Pa, imala je. Milicija SAO Krajine imala je i maskirne uniforme.
16 Kasnije smo dobili maskirne uniforme.

17 P: Kada kažete "kasnije", na koji period vremena mislite? Makar period
18 godine.

19 O: Pa, ja mislim da se radilo negdje tu /?o/ 1991. godini, u ljeto,
20 otprilike tako.

21 P: Kada smo rekli da je to bila maskirna uniforma, možete li je opisati?
22 Da li je imala neke ambleme?

23 O: Pa, kol'ko se sjećam, ta uniforma je... tada smo i dobili prve
24 ambleme. Na lijevom rukavu smo ih nosili. To je bio natpis u krug "Milicija", a
25 ispod toga u krug na amblemu je bilo napisano "Krajina", "Milicija Krajine" i
26 trobojka zastava.

27

28

29

30

1 P: Hvala Vam. Stigli smo negdje do... do leta 1991. godine. Jeste li Vi
2 tog leta imali godišnji odmor, kao zaposlen u SUP-u (redigirano)?

3 (redigirano)

4 (redigirano)

5 (redigirano)

6 (redigirano)

7 (redigirano)

8 (redigirano)

9 (redigirano)

10 (redigirano)

11 (redigirano)

12 (redigirano)

13 (redigirano)

14 (redigirano)

15 (redigirano)

16 (redigirano)

17 (redigirano)

18 (redigirano)

19 (redigirano)

20 (redigirano)

21 P: Hoćete li nam opisati gde se nalazi Vaše selo i kakvu ste situaciju
22 tamo zatekli?

23 O: Moje s...

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Izvinite, možemo li... Moramo ovo
2 da... ili ne moramo da redigujemo?

3 G. MILOVANČEVIĆ: Pa, čini mi se, časni Sude, da ne moramo, ali zamoliću
4 svedoka da ne pominje svoje selo ili ćemo preći na privatnu sednicu, ukoliko
5 situacija bude takva.

6 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Molimo da pređemo na privatnu
7 sjednicu.

8 [Poluzatvorena sjednica]

9 (redigirano)

10 (redigirano)

11 (redigirano)

12 (redigirano)

13 (redigirano)

14 (redigirano)

15 (redigirano)

16 (redigirano)

17 (redigirano)

18 (redigirano)

19 (redigirano)

20 (redigirano)

21 (redigirano)

22 (redigirano)

23 (redigirano)

24 (redigirano)

25 (redigirano)

26 (redigirano)

27

28

29

30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Strane 6859–6867 redigirane. Poluzatvorena sjednica.

ponedjeljak, 21.08.2006.

Predmet br. IT-95-11-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 [Otvorena sjednica]

2 TAJNICA: [simultani prijevod] Sad smo ponovo na javnoj sjednici.

3 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala. Oprostite zbog ovog.

4 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, ni ja nisam obratio pažnju. Hvala Vam.

5 [Suci vijećaju]

6 G. MILOVANČEVIĆ:

7 P: Kažete jedinica JNA je otišla iz Vašeg sela radi deblokade tih
8 objekata u Šibeniku. A šta se desilo - vrlo kratko nam to objasnite - sa Vašim
9 selom? Kako se sve to završilo u desetom mesecu 1991?

10 O: Pa, u desetom /?mjesecu/ 1991., naši teritorijalci su odlučili da
11 povrate taj dio, jedan manji dio zauzetog sela, jedan zaseok, strateški jednu
12 kotu, gdje se nalazila i moja kuća. I ovaj... vidjevši da duže vreme niko ne
13 kreće se tim naseljem, da se ne puca iz tog pravca, nikoga nisu primijetili, i
14 oni su u večernjim satima krenuli prema tom dijelu, toj koti i kućama i bez
15 borbe su zauzeli taj dio i tu su ostali u... do 1995., do avgusta mjeseca, u tom
16 dijelu.

17 P: Da li ste se nakon svega ovoga Vi vraćali u stanicu, u SUP Knin?

18 O: Pa, tada sam ja u desetom mjesecu, krajem... u desetom mjesecu, radi
19 nekih privatnih razloga, nakratko otišao u Beograd. I po povratku iz Beograda,
20 sagledavši situaciju i vidjevši da tu već... bilo je već mrtvih, mrtvih mojih
21 sumještana i rođaka, vidjevši situaciju da će biti još teže, jer rat tek
22 počinje, odlučio sam se vratiti u miliciju i otišao sam u SUP Knin ponovo, tamo
23 ste... sam počeo raditi.

24 P: Na kojim poslovima ste radili u SUP-u Knin i do kada ste bili u SUP-u
25 Knin?

26

27

28

29

30

1 O: Pa, ponovo sam započeo raditi kao inspektor za kriminalističku obradu
2 kriminaliteta i da bi ubrzo nakon toga bio raspoređen u operativno dežurstvo, za
3 dežurnog SUP-a Knin, jedan od dežurnih u SUP-u Knin, gdje sam ostao do četvrtog
4 mjeseca 1992. godine.

5 P: Šta se to desilo u četvrtom mesecu 1992. godine? Do kakve je promene
6 kod Vas došlo u smislu posla?

7 O: Pa, otprilike početkom aprila 1992. godine - i mislim da je negdje
8 bilo 9. ili 10. aprila - postavljen sam za načelnika Stanice javne sigurnosti u
9 Benkovcu, gdje sam obavljao tu dužnost do prvi... otprilike do 1. maja 1994.
10 godine.

11 P: Svedoče, opisujući situaciju koju ste zatekli u selu polovinom juna,
12 u julu i avgustu 1991. godine, Vi ste rekli: "To je bila ratna situacija." Nisam
13 Vas pitao kakva je situacija bila kada ste se vratili u Knin negde u jedanaestom
14 mesecu, do dolaska u Benkovac. Kako biste tu situaciju opisali?

15 O: Pa, to je ovaj period u Kninu od mog dolaska, znači negdje u desetom
16 mjesecu sredine do... do.... do prvi... do 10.04.1992., to je bilo pravi rat. To
17 su se vodile borbe, bilo mnogo žrtava, pravo ratno stanje, tu nema... ne znam
18 kako bih...

19 U usporedbi ono koje sam govorio da je predratna situacija, mislim onog
20 šta sam bio zatekao u mom selu, ovo je bilo ipak mnogo žešće na... širine fronta
21 su veće, mnogo više žrtava. Tu je i angažovanje jače, veće i tako dalje. Prav...

22 P: Prekinuću Vas ovde, svedoče. Kažete: "Vodio se pravi... zatekô sam
23 pravi rat." Ko je vodio... između koga je bio to rat? Ko se sa kim... ko je sa
24 kim ratovao?

25

26

27

28

29

30

1 O: Pa, u to vreme rat...ratovalo se tako da je Jugoslavenska narodna
2 armija i Teritorijalna obrana Krajine... i ratovali su tada protiv Hrvatske
3 vojske i hrvatskog MUP-a. I to je bio, možemo reći, rat između... nacionalni rat
4 između Srba i Hrvata.

5 P: U takvoj situaciji, ratnoj situaciji, Vi dolazite početkom aprila
6 1992. godine na mesto nač... na rukovodeće...

7 G. MILOVANČEVIĆ: Sada sam napravio problem, časni Sude. Moraćemo...

8 P: Dolazite u... u Stanicu javne bezbednosti u Benkovac na mesto na koje
9 ste raspoređeni. Kakva je situacija u Benkovcu?

10 O: Pa, u Benkovcu zatičem pravu ratnu situaciju, pod šta podrazumijevan
11 svakodnevne borbe, ginjenja /sic/, svaki dan je... bile su sahrane, odjekivale
12 borbe, pomjeranja fronta, uvijek nešto se događalo, možemo reći granatiranje
13 okolnih mjesta, samog grada Benkovca granatiranje, tako da sa svim onim
14 karakteristikama koje donosi rat.

15 P: Kažete "svakodnevne borbe", možete li nam opisati ili navesti
16 područja u kojima su bile borbe?

17 O: Pa, tada na području opštine Benkovac, borbe su vođene oko... najviše
18 u to vrijeme o... na položaju oko aerodroma Zemunik, na prilazima samome gradu
19 Zadru. Kao češće borbe su vođene na području mjesta Pristeg, koje je bilo,
20 gledajući jugoistočno, granično mjesto tadašnje teritorije opštine Benkovac.

21 P: Hvala Vam.

22 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, mislim da smo stigli do kraja današnjeg
23 radnog dana. 7.00 je sati i... pa mislim da je vrijeme za prekid.

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Veoma ste u pravu, gospodine
2 Milovančeviću. Prekidamo s radom do sutra ujutro, u 9.00h ujutro u istoj
3 sudnici.

4 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prijevod] Ustanite, molim.

5 ... Sjednica završena u 18.58h.

6 Nastavak zakazan za utorak,

7 22.08.2006., u 09.00h.

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

ponedjeljak, 21.08.2006.

Predmet br. IT-95-11-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena s transkriptom na engleskom jeziku.